

Csorna település

Integrált Települési Vízgazdálkodási Terve

Megbízó:

Csorna Város Önkormányzata
9300 Csorna, Szent István tér 22.

szakági tervező:

Penta-Kör Kft.
9012 Győr, Kiss Angyal Ernő utca 15.

2026. június

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK	2
BEVEZETŐ	4
1. MEGLEVŐ ÁLLAPOT ISMERTETÉSE	4
1.1. A TELEPÜLÉS ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, VÍZGAZDÁLKODÁSI KÖRNYEZETE	4
1.1.1. A TELEPÜLÉS ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, INTÉZMÉNYI ÉS TÁRSADALOMFÖLDRAJZI ISMERTETÉSE	4
1.1.2. A TELEPÜLÉS ELHELYEZKEDÉSE A VÍZGYŰJTŐN, VÍZRAJZI LEÍRÁSA	7
1.1.3. A TELEPÜLÉS METEOROLÓGIAI, HIDROMETEOROLÓGIAI ADOTTSÁGAI	10
1.2. A TELEPÜLÉSHEZ TARTOZÓ MONITORING RENDSZER ELEMEK, EZEKHEZ TARTOZÓ ADATBÁZISOK	12
1.2.1. HIDROMETEOROLÓGIAI MÉRŐÁLLOMÁSOK	12
1.2.2. FELSZÍNI VIZEK – MÉRŐÁLLOMÁSOK	12
1.2.3. FELSZÍN ALATTI VIZEK – MÉRŐÁLLOMÁSOK	12
1.2.4. ASZÁLY MONITORING HÁLÓZAT	14
1.3. A TELEPÜLÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI ELEMEI	14
1.3.1. IVÓVÍZELLÁTÁS, VÍZBÁZIS VÉDELEM	14
1.3.2. SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS	16
1.3.3. TELEPÜLÉSI CSAPADÉKVÍZ-GAZDÁLKODÁS, HELYI VÍZKÁRELHÁRÍTÁS	18
1.3.4. TERMÁL ÉS FÜRDŐVÍZ GAZDÁLKODÁS, MELEGVÍZ ÉS GEOTERMIKUS-ENERGIA HASZNOSÍTÁS, REKREÁCIÓS VÍZFELÜLETEK	21
1.3.5. ÁRVÍZVÉDELEM	21
1.3.6. DOMBVIDÉKI, SÍKVIDÉKI VÍZRENDEZÉS	22
1.3.7. TERÜLETI VÍZVISSZATARTÁS, TÉRSÉGI VÍZELOSZTÁS, TÓGAZDÁLKODÁS	22
1.3.8. MEZŐGAZDASÁGI VÍZGAZDÁLKODÁS, BELVÍZGAZDÁLKODÁS, ASZÁLYKÁRELHÁRÍTÁS	22
1.3.9. VÍZMINŐSÉG, VIZES ÉLŐHELYEK VÉDELME	23
1.3.10. A FOLYÓK MENTI TELEPÜLÉSEK ÉS A FOLYÓK VÍZGAZDÁLKODÁSI ÉS REKREÁCIÓS KAPCSOLATA ...	23
1.4. INTÉZMÉNYEK, PARTNERSÉG	23
1.4.1. VÍZÜGYI HATÓSÁG	23
1.4.2. ILLETÉKES VÍZÜGYI SZAKIGAZGATÁSI SZERV	24
1.4.3. VÍZIKÖZMŰ SZOLGÁLTATÓ(K)	24
1.4.4. ÖNKORMÁNYZAT VÍZGAZDÁLKODÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATAI ÉS HATÁSKÖREI	25
1.4.5. EGYÉB VÍZGAZDÁLKODÁSSAL ÉRINTETT SZERVEZETEK	26
1.4.6. CIVIL SZERVEZETEK	26
2. SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET, KÖVETELMÉNYEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK	26
2.1. TERÜLET-RENDEZÉSI ÉS FEJLESZTÉSI TERVEK	26
2.1.1. ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV	26
2.1.2. MEGYEI FEJLESZTÉSI TERVEK	27
2.1.3. TELEPÜLÉSI TERVEK	27
2.1.4. EGYÉB A TELEPÜLÉS VÍZGAZDÁLKODÁSÁT ÉRINTŐ SZAKPOLITIKAI KÖTELEZETTSÉGEK	28
2.1.4.1. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM	28
2.1.4.2. FENNTARTHATÓ ENERGIA ÉS KLÍMA AKCIÓTERV (SECAP)	29

2.1.4.3.	KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉSI – MOBILITÁSI TERV.....	30
2.1.4.4.	TÁJKÉPVÉDELMI TERV (TÁJRENDEZÉSI TERV)	30
2.2.	A TELEPÜLÉS ÉRINTETTSÉGE A VÍZGAZDÁLKODÁSI TERVEKBEN	30
2.2.1.	VÍZGYŰJTŐ GAZDÁLKODÁSI TERVI KÖVETELMÉNYEK (KJT, VGT)	30
2.2.2.	NAGYVÍZI MEDERKEZELÉSI TERV (NMT).....	36
2.2.3.	ÁRVÍZI KOCKÁZATKEZELÉSI TERV (ÁKK).....	36
2.2.4.	TELEPÜLÉSI VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI TERV	37
2.2.5.	AZ ÖNKORMÁNYZAT VÍZKÁRELHÁRÍTÁSI SZERVEZETE	42
2.2.6.	POLGÁRMESTEREK FELKÉSZÍTÉSE	42
2.3.	KLÍMAVÁLTOZÁS ÉS KLÍMAALKALMAZKODÁS	42
2.3.1.	A KLÍMAVÁLTOZÁS VÁRHATÓ TERÜLETI HATÁSAI	42
2.3.2.	A TERÜLET KLÍMAALKALMAZKODÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ VÍZGAZDÁLKODÁSI KÖTELEZETTSÉGEI	44
3.	A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ VÍZGAZDÁLKODÁSI CÉLOK, STRATÉGIA, FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	45
3.1.	A TELEPÜLÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI ÁLLAPOTÁNAK ÉRTÉKELÉSE	45
3.2.	A TELEPÜLÉS VÍZGAZDÁLKODÁSÁNAK JÖVŐJE	46
3.2.1.	A TELEPÜLÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA	46
3.2.2.	FEJLESZTÉSI, FEJLESZTENDŐ TERÜLETEK, EHHEZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK BEAZONOSÍTÁSA.....	47
3.2.3.	A TELEPÜLÉS ELŐKÉSZÍTÉS ALATT LÉVŐ FEJLESZTÉSI PROGRAMJAI.....	48
3.2.4.	PROGRAMOK, FELADATOK SORRENDISÉGE, EGYMÁSRA HATÁSA	48
3.3.	A TELEPÜLÉS INTEGRÁLT VÍZGAZDÁLKODÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	48
3.3.1.	A KÖZÖS VÍZGYŰJTŐ TERÜLETEN ELHELYEZKEDŐ TELEPÜLÉSEK KOORDINÁCIÓJA	48
3.3.2.	AZ ITVT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE, MÓDOSÍTÁSA, FELÜLVIZSGÁLATA	48
	MELLÉKLETEK	49

Bevezető

A hazai vízgazdálkodás egyik legfontosabb feladata a települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése. Célja, hogy a települések megfelelően készüljenek fel a környezeti és társadalmi változásokra. A település vízgazdálkodása hatással van a település fejleszthetőségére, hiszen többek között a vízgazdálkodás is befolyásolja, hogy egyes tevékenységek a település mely területén végezhetőek. Az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv (a továbbiakban: ITVT) egységes szerkezetben tárgyalja a település vízgazdálkodási elemeit, és kijelöl egy irányt a vízgazdálkodás tekintetében a településfejlesztési igényekhez kapcsolódva.

Az ITVT megrendelője: Csorna Város Önkormányzata

Címe: 9300 Csorna, Szent István tér 22.

A dokumentáció készítőjének megnevezése

Penta-Kör Kft.

9012 Győr, Kiss Angyal Ernő u. 15.

Dobos Szabolcs, vízépítő mérnök, tervező

(Kamarai nyilvántartási szám: 08-0867)

Király Zsófia, okl. hidrogeológus mérnök

(Kamarai nyilvántartási szám: 08-01995)

Ádám Éva, okl. hidrogeológus mérnök

(Kamarai nyilvántartási szám: 08-0667)

Écsi Balázs, építőmérnök, Penta-Kör Kft. megbízásából

(Kamarai nyilvántartási szám: 08-01448)

1. Meglévő állapot ismertetése

1.1. A település általános bemutatása, vízgazdálkodási környezete

1.1.1. A település általános bemutatása, intézményi és társadalomföldrajzi ismertetése

Csorna település Győr-Moson-Sopron Vármegyében található, Győrtől kb. 30 km-re. A Csornai járás székhelye, a Rábaköz fővárosának is szokták nevezni. A település a Rábaközben fekszik, észak-nyugati irányban pedig belenyúlik a Hanságba is. Külterületéhez tartozik Földsziget és Csatárimajor területe is.

Csorna a Csornai-sík kistájon helyezkedik el, mely nagyobb részben magas-, kisebb észak-keleti és keleti részében alacsonyártéri helyzetű medencesíkság, amit Rábasebestől a Rába, Marcaltótól északra a Marcal feltöltődő völgye keresztez. A felszínt megközelítően 1 km/km²-es sűrűségű csatornahálózat tagolja. Ezek semlegesítik a domborzatnak a néhol lefolyástalanságot okozó és a felszín elmocsarasodását előidéző sajátosságait (Dövényi et al., 2010).

Csorna területe a régészeti leletek alapján már az őskor óta lakott, amely többször elnéptelenedett az idők folyamán. A 10. századtól folyamatosan lakott. A város első írásos emléke 1226-ból származik.

Az átmenő közúti forgalom országos szinten is az egyik legterheltebbé tette a várost. A közlekedési viszonyokat a 2015 szeptemberében átadott M85-M86 gyorsforgalmi útszakasz javította.

Habár a lakosság száma az elmúlt 20 évben folyamatosan csökkent, Csorna így is Győr-Moson-Sopron vármegye ötödik legnépesebb települése. Csorna Város Önkormányzata törekszik arra, hogy a település folyamatosan fejlődjön, a lakosságszám növekedjen - ez a folyamatos fejlesztéseknek, beruházásoknak köszönhető.

1. táblázat: A település főbb statisztikai adatai

Évszám	Népességi adatok		Területi adatok		
	Népesség száma (fő)	Lakások száma (db)	Belterület (ha)	Külterület (ha)	Összesen (ha)
2005	10 882	4 162	n.a.	n.a.	9 173
2010	10 663	4 262	n.a.	n.a.	9 173
2015	10 390	4 300	n.a.	n.a.	9 196
2020	9 921	4 335	n.a.	n.a.	9 195
2025	9 572	4 413	630,3*	8.566,2*	9 196*

Forrás: KSH és *: saját térképi adat

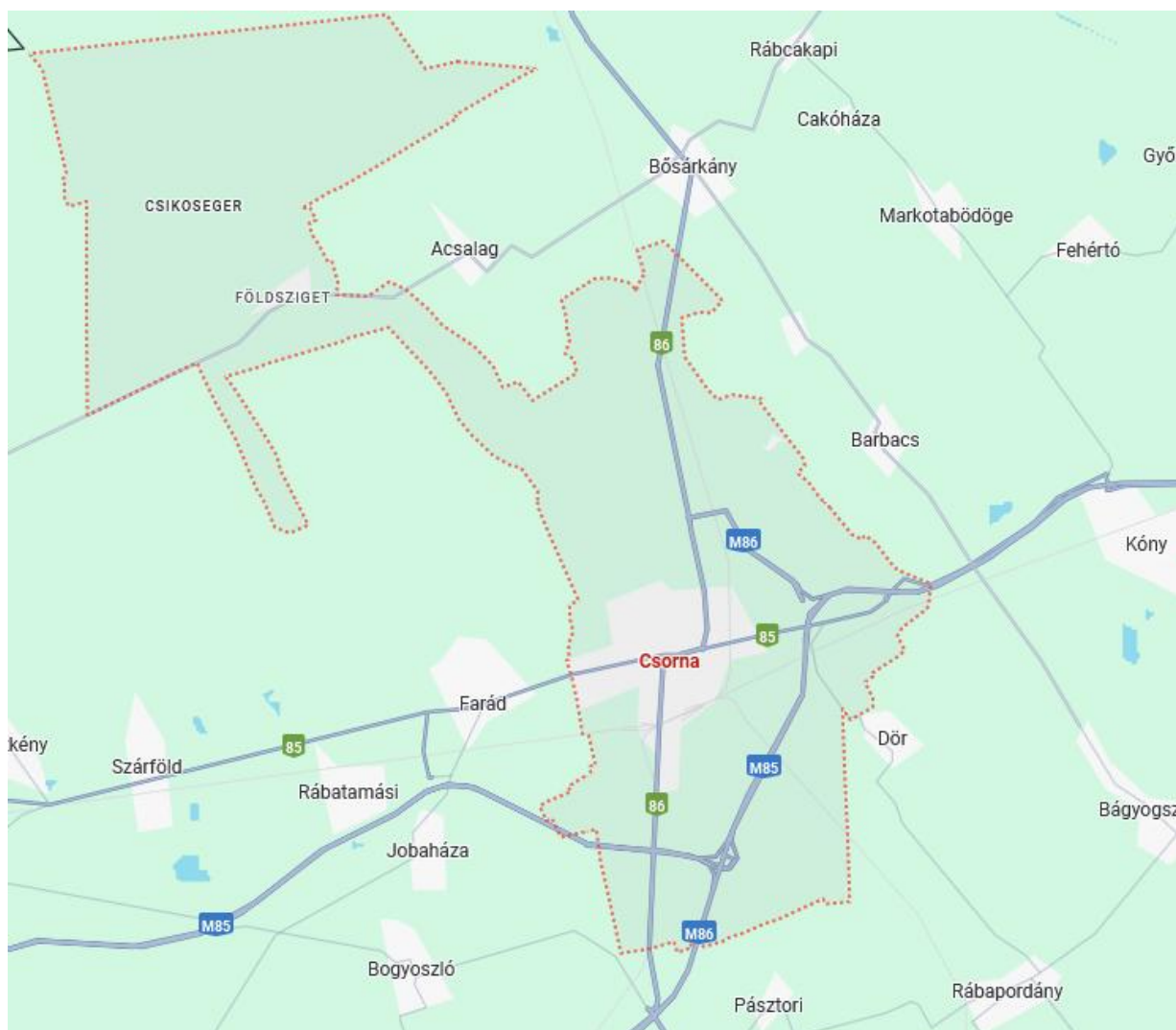
1. ábra: A település megyén belüli elhelyezkedése (Forrás: Wikipedia)

A településen működik a Csornai Városi Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Martincsevics Károly Városi Könyvtár. A Csornai Muzeális Kiállítóhely, mely a helytörténet mellett bemutatja a helyi városi és népi kultúrát, illetve a helyi képzőművészek alkotásait. A csornai múzeum a premontrei prépostság épületében működik. A településen 3 óvoda (Csornai Napközi Otthonos Óvoda; II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Óvoda; Arany János Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda) és 3 általános iskola (Csornai Széchenyi István Általános Iskola; II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Általános Iskola; Arany János Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Óvoda) működik.

A városi polgárok egészségének megőrzésére, illetve a gyors ellátás lehetőségének megteremtésére a településen működik a Csornai Margit Kórház.

Csorna ipari területei a település keleti és déli részén koncentrálódnak. Itt található a Sole-Mizo Zrt. csornai telephelye, ahol főleg ipari felhasználású exporttermékeket, valamint vajakat, vajkrémeket, sűrített tejet gyártanak.

Csornán – ahogy a többi nagyobb városban is - a mezőgazdaság helyét az ipar vette át. Azonban továbbra is működnek szövetkezetek, őstermelők és magánszemélyek, akik a település körüli termőföldeket művelik.

2. ábra: A település közigazgatási határa és környező települések (Forrás: Google Maps)

1.1.2. A település elhelyezkedése a vízgyűjtőn, vízrajzi leírása

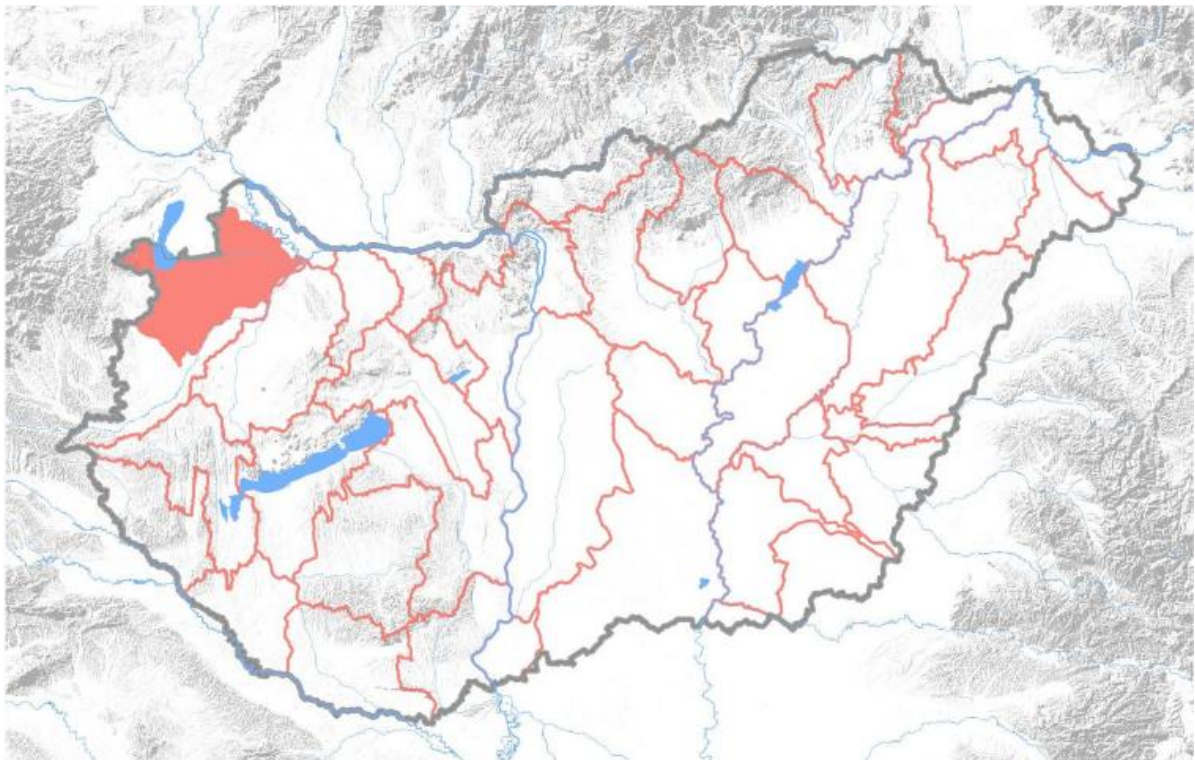
A Csornai-sík a Rába-Rábca és a Marcal vízrendszeréhez tartozik. A Rábaköz, így Csorna település is a Duna vízgyűjtő területéhez tartozik. A település legjelentősebb vízfolyása a Keszeg-ér, mely Györsövényháznál a Rábcába, a Rábca pedig Győrnél a Mosoni-Dunába torkollik.

A Vízgyűjtőgazdálkodási Terv (a továbbiakban: VGT3) alapján Csorna település a Duna közvetlen részvízgyűjtőjére, azon belül a Rábca és a Fertő tervezési alegységre esik.

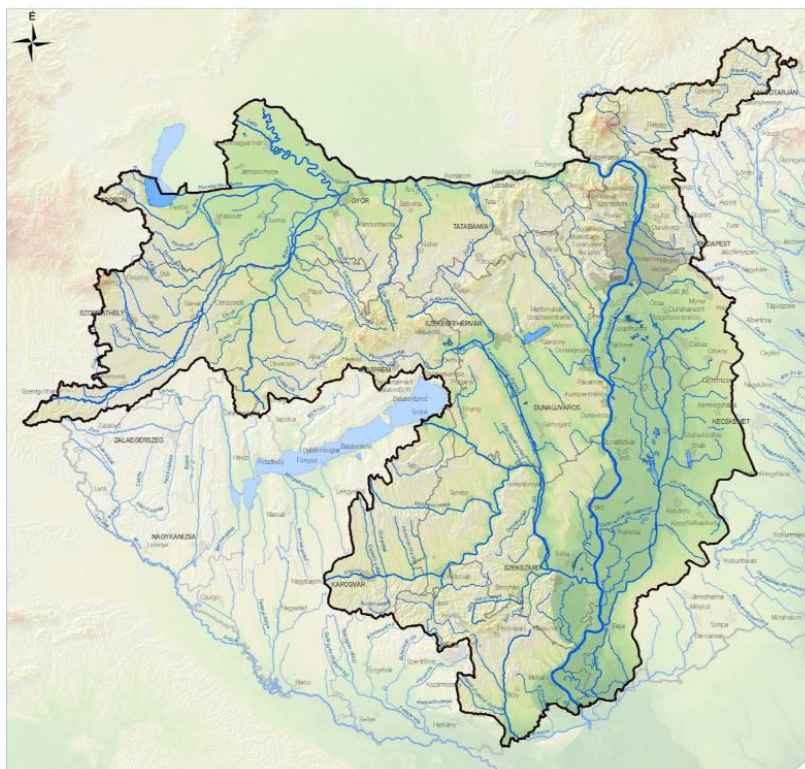
Földtanilag a kistáj a Rába északnak dőlő, megsüllyedt hordalékkúp-lejtője, amelyet jelenkori folyóvízi iszap, délkeleten lápi és réti agyag, a rossz lefolyású teknőkben tőzeg, a teraszszigeteken dűnehomok borít. Utóbbiak alatt helyenként kavics is előfordul. Alattuk 50-100 m vastag, jó víztározó / vízáradó homokos-kavicsos pleisztocén üledékréteg fekszik, de a mélyebb pannóniai üledékek között is vannak jó víztározók.

A mélyszerkezetben a keleti határt a Rába-vonal jelöli ki, a 3-4 km mélységben levő medencealjazatról csak bizonytalan információk vannak.

Geotermikus értékei az országos átlag felettiek. 50 °C-nál melegebb vízű kutak mindenhol létesíthetők, a hőfluxus kihasználtsága csekély (Dövényi et al., 2010).

3. ábra: A települést érintő vízgazdálkodási (Rábca-Fertő) alegység (Forrás: VGT3)

4 ábra: A települést érintő (Duna részvízgyűjtő) áttekintő ábrája (Forrás: VGT3)

2. táblázat: A település vízfolyásai

Srsz.	Vízfolyás megnevezése	Hossza (m)	Vízgyűjtőterület mérete (km ²)	Meder felmérés (van – évszám/ nincs)
1.	Keszeg-ér	9 306	n.a.	nincs
2.	Dör-Csornai határcsatorna	5 170	n.a.	nincs
3.	Pápai-vasútmenti-csatorna	3 277	n.a.	nincs
4.	Hőgyészi-csatorna	5 219	n.a.	nincs
5.	Jobaházi-csatorna	3 171	n.a.	nincs
6.	Csapásföldi-útárok	984	n.a.	nincs
7.	Linkó-patak	1 378	n.a.	nincs
8.	Büdös-árok	774	n.a.	nincs
9.	Prépossági-csatorna	1 722	n.a.	nincs
10.	Dör-vasútmenti-csatorna	1 563	n.a.	nincs
11.	Prépossági-árok	546	n.a.	nincs
12.	Gyöpszéi-csatorna	626	n.a.	nincs
13.	Zálogos-árok	283	n.a.	nincs
14.	Csorna-Maglócai-csatorna	2 580 + 1 530	n.a.	nincs
15.	Bogarasi-csatorna	3 606	n.a.	nincs

16.	Csorna-Pálmajori-csatorna	6 134	n.a.	nincs
17.	Termál-ág	1 310	n.a.	nincs
18.	Rokkantdűlői-árok	683	n.a.	nincs
19.	Kapuvár-Bősárkányi-csatorna	1 261 + 1 081 + 521	n.a.	nincs
20.	Gulyajárási-árok	1 311	n.a.	nincs
21.	Mátyási-ág	1 110	n.a.	nincs
22.	Görbehídi-csatorna	2 355	n.a.	nincs
23.	Pistakúti-csatorna	2 835	n.a.	nincs
24.	Jéger-árok	1 300	n.a.	nincs
25.	Bodács-ér	1 208 + 1 496	n.a.	nincs
26.	Farkas-árok	489	n.a.	nincs
27.	Tüskés-árok	606	n.a.	nincs
28.	Bogyiszlóhanyi-árok	651	n.a.	nincs
29.	Rábca	9 058	n.a.	nincs
30.	Szegedi-csatorna	5 063	n.a.	nincs
31.	Kismetszés-csatorna	8 575	n.a.	nincs
32.	Miklós-árok	1 154	n.a.	nincs
33.	Hosszúdombi-árok	1 937	n.a.	nincs
34.	Lócsi-árok	2 028	n.a.	nincs
35.	Madárvárta-csatorna	1 444	n.a.	nincs
36.	Királytó-nyugati-csatorna	2 162	n.a.	nincs
37.	Királytó-keleti-csatorna	2 073	n.a.	nincs
38.	Babóti-erdészeti-csatorna	473	n.a.	nincs
39.	Babót-Csornai-csatorna	525	n.a.	nincs
40.	Békás-árok	2 313	n.a.	nincs
41.	Osli-erdészeti-csatorna	400	n.a.	nincs
42.	Osli-Szár föld-csatorna	832	n.a.	nincs
43.	Szár föld-erdészeti-csatorna	1 645	n.a.	nincs
44.	Farád-Szár földi-csatorna	1 762	n.a.	nincs
45.	Csorna-Farád-határcsatorna	3 786	n.a.	nincs
46.	Farád-Szigeti-csatorna	4 175	n.a.	nincs
47.	Farád-egyéni I. csatorna	1 684	n.a.	nincs

48.	Farád-egyéni II. csatorna	1 580	n.a.	nincs
49.	Rókadombi I. számú csatorna	1 200 + 1 280	n.a.	nincs
50.	Rókadombi II. számú csatorna	1 406	n.a.	nincs
51.	Sirály 4. számú csatorna	1 163	n.a.	nincs
52.	1. számú öntözőcsatorna	1 153	n.a.	nincs

Megjegyzés: a vastagon szedett vízfolyások a település meghatározó folyói, csatornái, alattuk a hozzájuk kapcsolódó csatornákkal

3. táblázat: A település állóvizei

Srsz.	Állóvíz megnevezése	Víztérfogat (m ³)	Vízfelület mérete (km ²)	Meder 10 évnél nem régebbi felmérése (van/nincs)
1.	Osli-Hany vizes élőhely	n.a.	n.a. (csak egy része érinti Csorna területét)	nincs
2.	Nyirkai-Hany	n.a.	2,86	nincs
3.	101 sz. Csornától É-ra található tó	n.a.	0,07	nincs
4.	Pálmajori régi kavicsbányató	n.a.	0,02	nincs
5.	Pálmajori új kavicsbányató	n.a.	0,01	nincs
6.	67. sz. névtelen tó	n.a.	0,01	nincs
7.	Pálmajori tó	n.a.	0,01	nincs
8.	Németh Béla 0408/34 hrsz.-ú ingatlanon lévő látvány- és horgásztó	n.a.	0,006	nincs
9.	Vitéz Jenő látványtava	n.a.	0,001	nincs

1.1.3. A település meteorológiai, hidrometeorológiai adottságai

A Csornai-sík éghajlata mérsékelt meleg, mérsékelt száraz. A napfénytartam évi összege megközelíti az 1950 órát. A nyár évnegyedben 750-770, míg télen 180 óra körüli a napsütés sokévi átlaga. Az évi középhőmérséklet 9,8 és 10,0 °C között van, a vegetációs időszaké 16,8 °C körüli. A fagymentes időszak hossza átlagosan 190-193 nap. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga kevéssel meghaladja a 34,0 °C-ot, minimumoké -16,0 és -16,5 °C közötti.

A csapadék évi összege 570 és 590 mm között van, a vegetációs időszakban 320-340 mm-re számíthatunk. 1951 óta a legnagyobb 24 órás csapadékot (102 mm) Csornán mérték. A hótakarás napok száma 30-32, az átlagos maximális hóvastagság 18 cm körüli.

Az ariditási index a területen 1,18 és 1,24 között változik. Az uralkodó szélirány az észak-nyugati, az átlagos szélesség 3 m/s.

Az éghajlat a területet a gabonafélék, kapások és kertészeti növények termesztésére egyaránt alkalmassá teszi. (Dövényi et al., 2010).

4. táblázat: A település főbb meteorológiai adatai

Hőmérséklet éves minimum (°C)	-16,5
Hőmérséklet éves átlag (°C)	11,6
Hőmérséklet éves maximum (°C)	35,0
Hőmérséklet átlagos napi maximum (°C)	23,7
Csapadékösszeg éves átlag (mm)	560
Csapadékösszeg éves maximum (mm)	n.a.
Csapadékösszeg éves minimum (mm)	n.a.
Csapadékösszeg napi maximum (mm)	102
Csapadékösszeg rövid idejű maximum (mm)	n.a.

A csapadékra jellemző egyéb adatokat az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (a továbbiakban: ÉDUVIZIG) Teledan szlovák-magyar vízrajzi információs rendszer a Dunán és mellékfolyóin nevű adatbázis alapján adtuk meg.

5. táblázat: Csapadékra jellemző egyéb adatok

Állomás neve	Csapadék [mm]												Éves átlag	Évek intervallum
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.		
Csorna	24,2	19,2	44,8	42,5	57,5	53,2	48,5	71,2	78,7	55,9	10,3	24,9	530,9	2024-2025
Csorna	32,8	27,7	40,8	41,7	56,6	68,1	59,6	68,1	61,6	44,2	46,2	41,8	589,2	1980-2010

Forrás: Teledan

A településhez legközelebb eső csapadékintenzitást mérő állomás Győr-Likócson (47.71 N; 17.67 E) található.

6. táblázat: A település csapadék intenzitás adatai

Intenzitás (mm/h)	10 perces	20 perces	30 perces	60 perces
1 éves, 100 %-os	24,25	18,10	14,36	9,16
2 éves, 50 %-os	50,01	38,23	30,33	19,17
4 éves, 25 %-os	68,26	52,50	41,64	26,25
5 éves, 20 %-os	73,53	56,63	44,91	28,30
10 éves, 10 %-os	89,10	68,80	54,57	34,35
20 éves, 5 %-os	104,04	80,48	63,83	40,15
50 éves, 2 %-os	123,37	95,60	75,82	47,66
100 éves, 1 %-os	137,86	106,93	84,80	53,29

Forrás: Országos Meteorológiai Szolgálat

1.2. A településhez tartozó monitoring rendszer elemek, ezekhez tartozó adatbázisok

1.2.1. Hidrometeorológiai mérőállomások

Csorna település területén a 004348 törzsszámú hidrometeorológiai állomás található. A csapadéokra jellemző adatokat e mérőállomás alapján adtuk meg. A hidrometeorológiai mérőállomások adatainak forrása az Országos Vízügyi Főigazgatóság adatszolgáltatása.

7. táblázat: Hidrometeorológiai mérőállomások

Mérőállomás megnevezése:	Csorna (004348)	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
tulajdonos:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 252 600	y: 514 800
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	csapadékmennyiség – napi jelentő	

1.2.2. Felszíni vizek – mérőállomások

Csorna területén nem található felszíni vízi mérőállomás. A legközelebb a Rábán a Mosonszentjános duzzasztónál található mérőállomás.

A felszíni mérőállomások adatainak forrása a Vízügyi Geoinformatikai Portál Vízrajzi atlasza.

8. táblázat: Felszíni víz – mérőállomások/pontok

Mérőállomás megnevezése:	-	
víztest, vízfolyás neve:	-	
telepítés szelvénye:	-	
üzemeltető:	-	
EOV koordináták:	x: -	y: -
„0” pont magassága (mBf):	-	
telepítés/mérés éve, időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	-	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	-	

1.2.3. Felszín alatti vizek – mérőállomások

Az Észak-dunántúli vízügyi Igazgatóság üzemeltetésében 4 db, a felszín alatti vizek paramétereit figyelő kút, valamint 1 db rétegvíz kút található. A táblázatban megadott műszaki adatok forrása az Országos Vízügyi Főigazgatóság.

9. táblázat: Felszín alatti vizek – mérőállomások

Mérőállomás megnevezése:	6146	
felszín alatti víztest neve:	sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 252 664,95	y: 514 841,91
kút peremmagassága (mBf):	117,15	
kút terep és talpmélysége (mBf):	116,41	
kút típusa:	figyelőkút	
vízhasználat típusa:	monitoring tevékenység	
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	vízszint	

Mérőállomás megnevezése:	165	
felszín alatti víztest neve:	sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 259 070,23	y: 514 646,26
kút peremmagassága (mBf):	114,63	
kút terep és talpmélysége (mBf):	113,53	n.a.
kút típusa:	figyelőkút	
vízhasználat típusa:	monitoring tevékenység	
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	vízszint	

Mérőállomás megnevezése:	108	
felszín alatti víztest neve:	sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 260 120,53	y: 508 171,58
kút peremmagassága (mBf):	115,713	
kút terep és talpmélysége (mBf):	115,71	n.a.
kút típusa:	figyelőkút	
vízhasználat típusa:	monitoring tevékenység	
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	vízszint	

Mérőállomás megnevezése:	4326	
felszín alatti víztest neve:	sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 262 287	y: 504046

kút peremmagassága (mBf):	114,91	
kút terep és talpmélysége (mBf):	113,89	n.a.
kút típusa:	figyelőkút	
vízhasználat típusa:	monitoring tevékenység	
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	vízszint	

Mérőállomás megnevezése:	Csorna B-11	
felszín alatti víztest neve:	p.1.2.2. Rábca-völgy déli része	
üzemeltető:	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	
EOV koordináták:	x: 253 084,089	y: 514 550,698
kút peremmagassága (mBf):	116,755	
kút terep és talpmélysége (mBf):	116,7	n.a.
kút típusa:	figyelőkút	
vízhasználat típusa:	monitoring tevékenység	
telepítés időpontja:	n.a.	
adatok elérhetősége:	ÉDUVIZIG adatbázisa	
megjegyzés:	-	
Mért paraméterek:		
a	vízszint	

1.2.4. Aszály monitoring hálózat

Aszály monitoring hálózathoz tartozó állomás nincs Csornán. A legközelebbi állomás Osliban található. Az Oslói állomás az Országos Vízügyi Főigazgatóság kezelésében van.

1.3. A település vízgazdálkodási elemei

1.3.1. Ivóvízellátás, vízbázis védelem

Csorna a térség vízellátásában központi szerepet tölt be. Az ivóvíz-hálózat a Pannon-Víz Zrt. kezelésében és működtetésében van. A Csornai Vízműtelep a Csorna-Köny-Bősárkány regionális vízműrendszer részeként az alábbi településeket látja el ivóvízzel: Csorna, Farád, Dör, Köny, Enese, Bősárkány, Barbacs, Maglóca, Acsalag, Földsziget, Rábcakapi, Cakóháza, Markotabödöge, Tárnokréti, Fehértó, Bezi és Györsövényház.

Csornán 1963 óta működik a vízvezeték hálózat. Kezdetben a Vilmos Parkban készült el egy 40 méter mélységű kút, és a hozzátartozó hidrofor épület. A Vilmos Park kútjai ma már tartalék vízbázisként működnek.

Az új vízműtelep a város dél-keleti szélén épült meg, miután a település rohamosan fejlődött és várossá vált, így a vízigények növekedtek. A vízbeszerzés hat darab mélyfúrású kútból történik, a kutak a vízmű területén találhatóak.

A kitermelt víz jó minőségű, vas- és mangántartalma haladja meg a határértéket, ezért a kutak vizét vastalanítják.

A vízműtelepen található egy 1000 m³-es víztároló, mely a fogyasztás ingadozásait egyenlíti ki. A rendszerhez tartozó víztorony a városközpontban, az üzemmérnökség központjában található. A hálózatba bekötött lakások száma 95 %. A hálózati nyomás minden időben megfelelő.

Csorna Város közigazgatási területét érinti a Pannon-Víz Zrt. – Csornai üzemelő vízbázis védőidom 30408/2612-9/2025.ált. számú határozattal kijelölt hidrogeológiai védőidoma, illetve annak vetülete. A vízbázis vetületével érintett ingatlanok helyrajzi számainak felsorolását, valamint a védőidom felszín alatti vertikális elterjedését a kijelölő határozat részletesen tartalmazza. Az ivóvízbázis minőségi és mennyiségi védelme érdekében nagyon fontos, hogy a rendezési termódosítások során a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 5. sz. mellékletében, valamint a kijelölő határozat rendelkező részében foglalt korlátozásokat és előírásokat a felsorolt helyrajzi számokon be kell tartani.

10. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok (1)

ITVT készítését megelőző 5 év adatai	Ivóvízhálózatba bekötött lakásszámok (db)	Településen szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági célra szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Üdülőknek szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)
2020	4 315	508 773	378 952	128 599	1 222
2021	4 355	490 296	388 427	100 831	1 038
2022	4 392	481 712	388 594	91 862	1 256
2023	4 438	466 814	368 651	96 628	1 536
2024	4 459	467 494	365 099	102 154	240
2025	4 515	496 955	387 007	108 925	1 023

Megjegyzés: az adatok Csorna városra vonatkoznak (Földszigettel és Csatárimajjossal)

11. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok (2)

	Termelt ivóvíz (m ³)		Számlázott ivóvíz (m ³)	
	éves összes	napi átlag	éves összes	napi átlag
2000	-	-	626 770	1 712
2005	-	-	594 178	1 628
2010	-	-	445 283	1 220
2015 Csorna VKR teljes (Csorna VT Kóny és Bősárkány nélkül)	1 287 457	3527	1 120 087-ebből Csorna város: 464 013*	3068
	750 259	2055		1271
2020 Csorna VKR teljes (Csorna VT Kóny és Bősárkány nélkül)	1 270 090	3 470	1 152 100 ebből Csorna város: 508 773	3 148
	734 000	2 005		1 390
2024 Csorna VKR Csorna VT (Kóny és Bősárkány nélkül)	1 317 382	3 599	1 072 818 ebből Csorna város: 467 494	2 931
	787 087	2 151		1 269

Megjegyzés: a termelési adat a Csorna és térségi vízellátó rendszerre, a 3 db településen termelt víz mennyisége, Csorna városi vízműtelep /VT/ termelése külön feltüntetve.

Csorna és térsége víziközmű rendszer /VKR/ 3 településen termelt vízzel működik és alábbi településeket látja el: Csorna /Földsziget és Csatárimajor/, Kóny, Bősárkány, Acsalag, Barbacs, Bezi, Cakóháza, Dör, Enese, Farád, Fehértó, Györsövényház, Maglóca, Markotabödöge, Rábcakapi, Tárnokréti.

12. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok (3)

Maximum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	3 323
Minimum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	1 667

Megjegyzés: 2024. évre, Csorna vízműtelepre vonatkozó adat

13. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari fogyasztói

	Fogyasztó megnevezése	Vízfogyasztás	
		Napi átlag* (m ³ /d)	Éves lekötött (m ³ /év)
Intézményi			
1.	Szent Norbert Idősek Otthona Csorna	6, 9	-
2.	Csornai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	6,3	-
Ipari, termelői, egyéb nagyfogyasztó			
1.	Csorna Projekt Kft.	33,7	-
2.	Goodmills Magyarország Malomipari Kft.	17,4	-
3.	Kristóf Autóház Kft. (Autómosó)	8,9	-

*ITVT készítését megelőző év alapján megadva

1.3.2. Szennyvízelvezetés és tisztítás

Csorna település nagy részén a szennyvíz elvezető hálózat kiépítése megtörtént zárt rendszerben, a hálózat a csornai szennyvíztisztítómuire csatlakozik. A szennyvíz-hálózat üzemeltetője a Pannon-Víz Zrt.

A csornai szennyvíztisztító telep Csorna, Farád, Dör és Bősárkány települések szennyvizet tisztítja. A szennyvíztelep fejlesztése 2020 decemberében valósult meg, és azóta a telep maradéktalanul teljesíti a hatósági kibocsátási határértékeket, biztosítva a stabil és hosszútávú üzembiztonságot. A szennyvíztisztító Csorna város külterületén, észak-keleti irányban, a lakott területtől kb. 1 km távolságra található. A tisztítótelepen a lakossági szennyvíz mellett a tejporgyári szennyvíz tisztítása is történik. A tejporgyári szennyvíz előtisztítóba kerül.

A szennyvíztisztító eleveniszapos rendszerű, a szennyezőanyagok lebontását különböző baktériumkultúrák végzik. A szennyvíziszapot gépi víztelenítés, centrifugálás után a Jánossomorjai Regionális Hulladéklerakóba szállítják. A szennyvíztisztító laboratóriumában rendszeres vizsgálatok folynak (pl. szennyvíziszap ülepedése).

A csornai szennyvíztelepen alakították ki a Csornai, Kapuvári és Jánossomorjai üzemmnökségek szennyvízrendszereit karbantartó géppark és személyzet telephelyét is. A csatornahálózatot, a szennyvíz átemelőket és a vákuumos szennyvízelvezető rendszert üzemeltető szakemberek innen indulnak hibaelhárításra.

A tisztított szennyvizet a Keszeg-ér fogadja be.

2022-re Csorna település ingatlanjai kb. 94 %-ban rácsatlakoztak a szennyvíz-hálózatra.

14. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (1)

ITVT készítését megelőző 5 év adatai	Szennyvíz bekötéssel rendelkező lakásszámok (db)	Rákötési arány (%)	Településen elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Háztartásokból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági jellegű elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Üdülő jellegű ingatlanokból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)
2020	4 042	93,7	768 006	359 025	408 875	106
2021	4 083	93,8	789 959	367 269	422 558	132
2022	4 122	93,8	744 725	363 786	380 827	112
2023	4166		720 261	347 044	373 202	15
2024	4184		674 358	345 315	329 031	12
2025			678 402	360 389	318 003	10

Megjegyzés: az adatok Csorna városra vonatkoznak (Földszigettel és Csatárimajjossal)

15. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (2)

	Elvezetett szennyvíz mennyiség (m ³)		Számlázott szennyvíz és számlázott ivóvíz mennyiség aránya (%)
	éves összes	napi átlag	
2000	920 868	2 516	147 %
2005	880 598	2 413	148 %
2010	746 896	2 046	168 %
2015	718 001	1 967	155 %
2020	841 127 ebből Csorna város (számlázott): 768 006	2 298 2 098	(számlázott szv/számlázott ivóvíz) 151 %
ITVT készítését megelőző év (2024)	842 466 ebből Csorna város (számlázott): 674 358	2 302 1 843	(számlázott szv/számlázott ivóvíz) 144 %

Megjegyzés: az elvezetett mennyiség a Csorna és térsége szennyvízmennyisége, ami a szennyvíztisztító telepre kerül (Csorna és térsége ellátási körzet: 2020-ban Csorna, Farád, 2024-ben Csorna, Farád, Dör, Bősárány) (A Sole-Mizo Zrt-nél a saját kút használata miatt lényegesen nagyobb a szennyvíz mennyisége, mint a szolgáltatott ivóvíz mennyisége.)

16. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (3)

Maximum napi (szárazidei) szennyvíz (m ³ /d)	06-09 hó között 5 577
Maximum napi (csapadékos) szennyvíz (m ³ /d)	01-05 és 10-12 hó: 5 762

17. táblázat: A település szennyvíztisztítására vonatkozó főbb adatok

Szennyvíztisztító megnevezése	Csorna szennyvíztisztító telep
Kapacitása (m ³ /d)	3 100
Tisztító kapacitása (LEÉ)	29 822
Szippantott szennyvíz átlag (m ³ /d)	80

- Egyedi szennyvíztisztító kisberendezések száma a településen: - db
- Egyedi zárt szennyvíztárolók száma a településen: - db

18. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari szennyvízkibocsátói

	Szennyvízkibocsátó megnevezése	Kibocsátás	
		Napi átlag* (m³/d)	Éves lekötött (m³/év)
Intézményi			
1.	Szent Norbert Idősek Otthona Csorna	6,9	-
2.	Csornai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	6,3	-
Ipari, termelői, egyéb nagyfogyasztó			
1.	Sole-Mizo Zrt. (szennyvízm.)	690,1	-
2.	Kristóf Autóház Kft. (Autómosó)	8,9	-
3.	Faenza Harmónia Kft.	8,6	-

*ITVT készítését megelőző év alapján megadva

1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás

Csorna város területén az összefüggő csapadékvíz-elvezetési rendszer kiépítése évek óta folyamatosan tervezett és részben már megvalósított feladatot jelent. Az elérendő cél méretéből és volumenéből kifolyólag az összefüggő, valóban rendszerként működő csapadékvíz-elvezetési hálózat kiépítése csak több ütemben és hosszabb távon valósítható meg. Csorna Integrált Településfejlesztési Stratégiájával összhangban a déli településrészen megvalósítandó fejlesztés hozzájárul a stratégiában lefektetett célok eléréséhez, melynek egyik sarokpontja a település bel- és csapadékvíz elvezetésének megoldása.

A városban a csatornahálózat elválasztó rendszerű, így lehetőség van a szennyvíz és a csapadékvíz külön gyűjtésére és elvezetésére. Azonban a szétválasztott rendszer csak részben üzemel rendszerként, több helyen szikkasztóként funkcionál. Az elmúlt 25 évben Csorna szakaszosan fejlesztette csapadékvíz-elvezetési rendszerét, egyes településrészekben azonban még mindig hiányosságok mutatkoznak, ugyanis nagyobb esőzések alkalmával a zöldfelületek egy részét időszakos vízborítottság jellemzi. A vízelvezető rendszer mintegy harmada nem megfelelő állapotú, vízelvezető képessége minimális. A víz elfolyását akadályozzák a nem elégséges nyílású, vagy betemetett, beomlott átereszek, árkok. Sok ingatlan előtt az árok feltöltésre került, és nem gondoskodtak csapadékvíz elvezető átereszt elhelyezéséről, illetve annak tisztításáról. A település egészén a fennálló – csapadékvíz elvezetésből, belvízből eredő - problémák és károk megszüntetésére, valamint a helyzet sikeres és hosszú távú költséghatékony megoldására folyamatosan törekszik az Önkormányzat.

A településen 2001-2025 évek között a következő csapadékvíz-elvezetéssel kapcsolatos fejlesztések történtek meg:

- Zrínyi u. burkolt csapadékvíz árok építése
- Szatmári u. csapadékvíz árok építése, felújítása, meglévő burkolt csapadékvíz árok javítása
- Tátra u. csapadékvíz árok építése
- Hársfa u. csapadékvíz árok építése
- Laky D. u. – Thököly u. csapadékvíz árok építése, felújítása
- Uszoda u. – Bocskai u. csapadékvíz árok építése az útburkolat felújításával egyidőben
- Erzsébet királyné u. szervízút melletti árok karbantartása (csapadékvíz árok profilozása)
- Szent István tér – Templom u. – Adria u. – Kakukk u. (csapadékvíz árok profilozása, új árok készítése)

- Petőfi u. – Széchenyi téri piac zárt csapadécsatorna kiváltás, a burkolat felújításával egyidőben
- Széchenyi tér melletti zárt csapadékvíz csatorna kialakítása és 3 db víznyelő
- Liszt F. u. zárt csapadécsatorna és folyókák kialakítása, a burkolat felújításával egyidőben
- Kazinczy F. u. csapadékvíz elvezetésének kialakítása árokkal, illetve átereszekkel
- belterületi utak karbantartásával és burkolat felújítási munkákkal egyidőben csapadékvíz árok profilozása, csőátereszek és új szikkasztó árok építése
- Nap u., Halász u. csapadékvíz árok javítása, Andrássy u.-i áteresz javítása csatorna, tisztító akna építésével és NA150 vezeték cseréjével
- Szeder u. csapadékvíz árok karbantartása
- Jázmin u. (Toldi u – Kismartoni u. között) az utca keleti oldalán az árok burkolása készült el a burkolat felújítási munkákkal egyidőben
- Patak u., Soproni u. szervízút csapadékvíz árok és áteresz építése a burkolat felújításával egyidőben
- Petőfi S. u. zárt csapadékvíz csatorna és víznyelő építése
- Széchenyi I. Iskola előtti parkolók csapadékvíz elvezetése, folyókákkal és víznyelőkkel
- Toldi u. szikkasztó árok, áteresz, csapadékvíz árok készítése, valamint 2 db kitorkolló fej kiépítése a burkolat felújítási munkákkal egyidőben.
- délkeleti városrész csapadékvíz elvezetés
- Erzsébet kné u., Arany János u. csapadékvíz rendezése,
- Vasúti árok rendezése a Soproni út déli oldalán, a Hegyeshalmi vasúti átjáró előtti szakaszon,
- a Tátra utca és Kisfaludy utca kereszteződésének déli oldalán található vízelvezető árkok rendbetétele és burkolása

A város belterületéből 80 ha nagyságú terület belvízvédelmét biztosítja a 2013. évben átadott, a város ÉNY-i részének védelmét szolgáló csapadékvíz elvezető hálózat. A hálózat a Toldi utca, Táncsics Mihály utca, Várnai utca, valamint a Vilmos Park által határolt területen lévő lakóingatlanok védelmét biztosítja. A beruházással megvalósult a Vilmos Parkban található záportározó vízszintszabályozása zsilip beépítésével. A tározó összeköttetésbe került a város vízelvezetését biztosító Kapuvár-Bősárkány csatornával. A Pálmajori csatorna, a Laktanya csatorna, valamint a Vilmos csatorna árkainak karbantartása, átereszeinek átépítése is megtörtént a beruházás keretében. A Kapuvári-Bősárkányi csatorna és a Pálmajori csatorna kereszteződésében új zsilip került kivitelezésre, amely megakadályozza a visszaduzzasztást.

A Keszeg-érnél, a Petőfi utca végén lévő zárt rendszer torkolati műtárgyának megépítésére 2015. év végén került sor. A torkolati zsilip és a szivattyú állás megépítésével a Keszeg-ér magas vízállása esetén is lehetővé válik a csapadékvíz bejuttatása a befogadóba. 2017. évben a Keszeg-ér két bevezetésénél csappantyúk kerültek felszerelésre a visszaduzzasztás elkerülése érdekében.

A település északi és a belvárosi részének csapadékvizét részben zárt rendszeren keresztül a „Büdös árok” hivatott szállítani a Keszeg-éri befogadóig. A Büdös árok rendbetétele 2015. évben történt meg, karbantartási munkáit azóta az önkormányzat folyamatosan elvégezteti. A Büdös-árok vízelvezetésének fő funkciója a belterületen (a település ÉK-i részén) zárt csapadékvíz-elvezető rendszer által összegyűjtött, valamint az esetlegesen rákötött csapadékvizek elvezetése, és a befogadó Keszeg-érbe történő bevezetése (16+866 szelvényben). A Büdös-árokra a Mizo Zrt. telephelye pontszerűen csatlakozik. A Büdös-árok vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik, engedélyese Csorna Város Önkormányzata.

A város déli részének csapadékvizét a hegyeshalmi vasút menti árok gyűjti össze, melynek fenntartási munkáit rendszeresen el kell végezni. Ennek kivitelezése érdekében az önkormányzat kapcsolatot tart fenn a GYSEV Zrt.-vel.

Csornán az utóbbi 10 évben több beavatkozás is történt, amelyek lokális problémákat oldottak meg. Ezek közül a legjelentősebb a város keleti részének (Halász utca, Hegyeshalmi utca, Munkácsy utca, Nap utca, Patak utca, Uszoda utca) csapadékvíz-rendszerét érintette. Az érintett városrész az egyik legmélyebben elhelyezkedő területe Csornának, ebből kifolyólag nagyobb csapadékok alkalmával az elöntött területek nagysága jelentős volt, mert a meglévő, de feliszapolódott és lecsökkent keresztmetszetű vízvezető árok a megnövekedett vízhozamokat nem tudták a befogadóba levezetni. A fejlesztés keretében 1810 méter hosszú új csapadékvíz-elvezető létesítmény került átadásra 2019-ben. A beruházás eredményeként Csorna város dél-keleti városrészének csapadékvíz elvezetési problémái teljes mértékben megoldódtak. Ezen településrészen nem kell újabb vis major eseményekkel számolni, a magán és közterületi veszélyeztetések szinte teljesen megszűntek. A csapadékvíz rendezése és a belvíz elleni védekezés érdekében viszont szükséges a korábban kialakított, de időközben feltöltött vagy megszüntetett árok helyreállítása. Ennek végrehajtása történhet a lakosság felszólításával, illetve amennyiben ez nem vezet eredményre, az önkormányzat közreműködésével is, a helyreállítás költségeinek lakosságra történő áthárításával.

Megnyílik a lehetőség további közterület rendezések, zöldfelületi fejlesztések, közösségi parkok fejlesztése előtt, a csapadékvíz elvezetésének kérdése megoldott lett.

A korábbi és a jelenlegi projekt (Erzsébet királyné utca, Köztársaság utca, valamint a vasút melletti árok csapadékvíz-elvezetése) keretében tervezett és megvalósult fejlesztések eredményeként csökken a belvízzel veszélyeztetett lakások száma, javul a település biztonságos belvízelvezető - befogadó hálózattal való ellátottsága, így kialakul egy biztonságosabb és egészségesebb lakókörnyezet.

A jelenlegi projekt befejezésével összesen 2460 méter hosszú új csapadékvíz-elvezető létesítmény kerül átadásra. A fejlesztés rövid-, közép- és hosszútávon is garantálja a csapadék- és belvíz biztonságos elvezetését az érintett területekről a külterületek és lakóegységek veszélyeztetése nélkül, ezáltal csökkentve a település vízkárral való veszélyeztetettségét.

Egy másik futó projekt a Jázmin utca csapadékvíz-elvezetésének fejlesztését tűzte ki célul. A fenntartható közlekedésfejlesztés és a települési kékinfrastruktúra fejlesztés keretében a Toldi utca és Jázmin utca kereszteződésétől 250 fm szakaszon korszerűsítik a csapadékvíz-elvezetést.

Folyamatban van a Vilmosparki komplex településfejlesztés Csornán projekt, melynek keretében a záportározó tó rendbetételére kerül majd sor.

Összességében elmondható, hogy Csorna Város külterületi és belterületi csapadékvíz elvezető rendszere normál mennyiségű csapadékvíz elvezetésére megfelelő, de havária jellegű, extrém mennyiségű csapadék esetében a rendszer működésében jelentkezhetnek problémák.

19. táblázat: A település csapadékvízvezető rendszerére vonatkozó főbb adatok

Csapadékvízvezető rendszer fő vízgyűjtő egységeként	
Csapadékvízvezető rendszer hossza (m)	52 900 (belterület) 26 600 (külsőterület)
Vízvezető rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	n.a.
Szikkasztó rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	n.a.
Nem rendezett vízvezetésű terület (ha)	n.a.
Csapadékvíztározók (közösségi) száma (db)	0
Csapadékvíztározó (1) térfogata (m ³)	-
Csapadékvíztározók (összesen) térfogata (m ³)	0

1.3.4. Termál és fürdővíz gazdálkodás, melegvíz és geotermikus-energia hasznosítás, rekreációs vízfelületek

A Csornai Termálfürdő 1973-ban nyílt meg, miután kiderült, hogy az 1970-ben fúrt termálkút vízminősége és ásványianyag-tartalma alapján kiválóan alkalmas betegségek kezelésére. A sajátos összetételű – alkáli-hidrogénkarbonátos, magas kalcium-, magnézium-, és fluortartalmú – gyógyvíz rendkívül magas ásványi anyag tartalommal rendelkezik. 1978-ban hivatalos vizsgálatok is alátámasztották a víz nagyfokú gyógyhatását, mely különösképpen ajánlott gyulladásos bajokra, mozgásszervi, nőgyógyászati és légzőszervi megbetegedések kezelésére. 2024 június 1.-jétől a felújított termálfürdő várja a vendégeket. A termálfürdő szezonálisan üzemel, a nyári hónapokban várja a kikapcsolódni vágyókat.

A termálfürdő öt fészített víztükrű, kerámiaburkolatos, árnyékoló, homokszűrővel ellátott medencével rendelkezik. Ezen kívül van egy pancsoló medence babacsúszdával, medence feletti árnyékolással, és három csúszda.

20. táblázat: A település termál és fürdővíz gazdálkodására vonatkozó főbb adatok

A területen található üzemelő termálkútak száma (db)	1
Hőenergia termelésére szolgáló kutak száma (db)	0
Elektromos energiatermelésre szolgáló kutak száma (db)	0
60 °C-ot meghaladó kútvíz hőmérsékletű kutak száma (db)	2

1.3.5. Árvízvédelem

A települést árvízveszély nem fenyegeti, területén csak kisebb patakok, árkok futnak keresztül. A település legnagyobb folyója a Rábca, árvízveszély azonban belterületet nem fenyeget. A hirtelen esőzések, vagy hóolvadás okozta magasabb vízszinteket a település saját hatáskörben kezeli.

21. táblázat: Az árvízvédelemre vonatkozó főbb adatok

Állami árvízvédelmi vonalak hossza (m)	0
Önkormányzati árvízvédelmi vonalak hossza (m)	-
depónia (m)	26 789
Lokalizációs védvonal (m)	11 416
Árvízvédelmi tározók száma (db)	0
Árvízvédelmi tározók összes térfogata (m ³)	-0

1.3.6. Dombvidéki, síkvidéki vízrendezés

Csorna település esetében a síkvidéki vízrendezés releváns. A belterületi és külterületi vízrendezés folyamatos fejlesztés alatt van, a település célja, hogy a fenntartható vízgazdálkodás során olyan csatornákat, vízvezetékeket alakítsanak ki, melyek csillapítják a vízkár-események okozta veszélyeket, károkat.

22. táblázat: A település dombvidéki, síkvidéki vízrendezésére vonatkozó főbb adatok

Állami vízfolyások (db), művek (db)	8 - 9
Önkormányzati vízfolyások (db), művek	27
Társulati vízfolyások – Kapuvári Vízitársulat (db)	23
Tározók	0 db

1.3.7. Területi vízvi sszatartás, térségi vízelosztás, tógazdálkodás

Csorna település területén nem található olyan tározó, amely kifejezetten vízvi sszatartó megoldás céljából épült volna. A területen azonban megtalálható több tó is, melyek horgászati, rekreációs igényeket szolgálnak ki.

Sportolási célú tavak nem létesültek, azonban ezek a célok hosszabb távú fejlesztések irányát jelölhetik ki.

23. táblázat: A település tógazdálkodására vonatkozó főbb adatok

A területen található tavak száma (db)		9
Előbbiekből halászati és horgászati célú (db)		1
Tavak		
Osli-Hany vizes élőhely	- m ³	-2 466 449 m ² (csak egy része érinti Csornát: 913 489 m ²)
Nyirkai-Hany	- m ³	2 856 346 m ²
101 sz. Csornától É-ra található tó	- m ³	74 317 m ²
Pálmajori régi kavicsbányató	- m ³	17 200 m ²
Pálmajori új kavicsbányató	- m ³	9 650 m ²
67. sz. névtelen tó	- m ³	10 318 m ²
Pálmajori tó	- m ³	14 115 m ²
Németh Béla 0408/34 hrsz.-ú ingatlanon lévő látvány- és horgásztó	- m ³	5 769 m ²
Vitéz Jenő látványtava	- m ³	1 622 m ²

1.3.8. Mezőgazdasági vízgazdálkodás, belvízgazdálkodás, aszálykárelhárítás

Csorna település területén a felszíni vizekből történő öntözési lehetőség esetlegesen a belvíz-csatornákból lehet biztosított, azonban ezek vízjárása nem elég egyenletes ahhoz, hogy biztos vízbázist nyújtson az öntözéshez.

A településen természetesen jelen van az öntözéses gazdálkodás, azonban ennek számszerűsítése egyelőre nem valósult meg.

24. táblázat: A település mezőgazdálkodási vízgazdálkodásával összefüggő főbb adatok

A településen található meliorált terület kiterjedése (ha)	n.a.
Öntözött terület kiterjedése (ha)	n.a.
Alagcsövezett terület kiterjedése (ha)	n.a.
Belvízveszélyes terület kiterjedése (ha)	n.a.
Öntözött terület kiterjedése (ha)	n.a.

1.3.9. Vízminőség, vizes élőhelyek védelme

Csorna egyes területei a HUFH30005 azonosítójú, Hanság elnevezésű, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi területhez tartoznak, emellett az országos ökológiai hálózat részei.

25. táblázat: A település védett vizes élőhelyei

A területen található védett vizes élőhelyek száma	1 db
--	------

A VGT3 alapján a település területe:

- a felszíni víztestek közül
 - o a Keszeg-ér az „Mesterséges vízfolyáshoz hasonló víztest” kategóriába tartozik.

Emellett Csorna területe

- az sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része sekély porózus víztestet, és
- a p.1.2.2. Rábca-völgy déli része porózus víztestet érinti.

Az sp.1.2.2. Rábca-völgy déli része víztest minősítése gyenge a süllyedés teszt és a FAVÖKO-k állapota miatt.

A p.1.1.2. Rábca-völgy déli része porózus víztest jó minősítést kapott.

Kémiai állapot szempontjából a sekély porózus és a porózus víztest is jó minősítésű.

1.3.10. A folyók menti települések és a folyók vízgazdálkodási és rekreációs kapcsolata

Csorna települést nem érinti olyan folyó vagy vízfolyás, amely a település vízgazdálkodására komoly befolyással bírna. A település legjelentősebb vízfolyása, amely belterületet érint, a Keszeg-ér. A település északi külterületét szeli át a Rábca, a folyó a környék öntözőcsatornáit táplálja.

A település területén található vízfolyások (pl. Keszeg-ér) kisebb vízhozamúak, időszakos vízfolyások, csapadékvíz- és belvíz-elvezető csatornák.

1.4. Intézmények, partnerség**1.4.1. Vízügyi hatóság**

A vizek hasznosításával, hasznosítási lehetőségeinek megőrzésével és kártételeinek elhárításával összefüggő alapvető jogokat és kötelezettségeket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) határozza meg. A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról a 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet) rendelkezik. A 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alapján a vízgazdálkodással összefüggő elsőfokú vízügyi hatósági jogkört a területi vízügyi hatóság gyakorolja.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet) 10. §-a jelöli ki a területi vízügyi hatóságokat. A 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. melléklete alapján a település a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal illetékességi területére esik.

A vízügyi és vízvédelmi feladatokat a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztálya látja el.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály elérhetőségei:

Cím: 9021 Győr, Árpád út 28-32.

Telefonszám: +36-96-518-297

E-mail: vizugy@gyor.gov.hu

A vízügyi és vízvédelmi hatósági eljárások során használt legfontosabb jogszabályok (a teljesség igénye nélkül):

- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról
- 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról
- 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról.

1.4.2. Illetékes vízügyi szakigazgatási szerv

A Vgtv. 2. §-a meghatározza az állam feladatait a vízgazdálkodás területén. A Vgtv. 3. §-a alapján a vizekkel és a vízi létesítményekkel összefüggő állami feladatok körében az igazgatási tevékenységet a vízügyi igazgatási szervek látják el.

A 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 8. §-a jelöli ki a területi vízügyi igazgatóságokat. A 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 1. melléklete alapján a település az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság illetékességi területére esik.

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság elérhetőségei:

Cím: 9021 Győr, Árpád út 28.

Telefonszám: +36-96-500-000

E-mail: titkarsag@eduvizig.hu

1.4.3. Víziközmű szolgáltató(k)

Csorna község víziközmű szolgáltatója a Pannon-Víz Zrt, területileg a Csornai Üzemmérnökséghez tartozik. Az ivóvízszolgáltatás, valamint szennyvízelvezetés és -tisztítás alaptevékenységek mellett, a szolgáltatások közé tartozik az iparvíz szolgáltatás, laborvizsgálat, nem közművel elvezetett szennyvízszállítás és -kezelés, hulladékhasznosítás, ivóvíz- és szennyvízbekötés, csatorna- és kútkamerás vizsgálatok.

A Pannon-Víz Zrt. önkormányzati tulajdonban van, Csorna részesedése 2,55 %.

A Pannon-Víz Zrt. elérhetőségei:

Cím: 9025 Győr, Imaház utca 4.

Telefonszám: +36-96-522-600

E-mail: iktato@pannon-viz.hu

1.4.4. Önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatai és hatáskörei

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 1. § (1) c) pontja alapján a települési önkormányzat kötelessége és joga gondoskodni a közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással kapcsolatos víziközmű-szolgáltatási eladatok elvégzéséről.

A Vgtv. 4. § (1) bekezdése állapítja meg a települési önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatait:

- a helyi vízi közüzemi tevékenység fejlesztésre vonatkozó tervek kialakítása és végrehajtása,
- a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás,
- a közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás,
- a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása,
- a természetes vizek fürdésre alkalmas partszakaszainak és azzal összefüggő vízfelületének kijelölése,
- a helyi vízrendezés és vízkárelhárítás, az árvíz- és belvízelvezetés.

A Vgtv. 4. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat köteles gondoskodni:

- a település nem közműves ivóvízellátásáról,
- a településen található szennyvízbekötés nélküli ingatlanok esetében a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésének szervezéséről és ellenőrzéséről.

A 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkört első fokon a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja. A vízgazdálkodással kapcsolatos helyi önkormányzati hatáskörök (72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdése):

- olyan kutak létesítésének, üzemeltetésének, fennmaradásának, megszüntetésének engedélyezése, mely
 - vízbázison, távlati vízbázis érintése nélkül, kizárólag talajvízkészletet vagy parti szűrésű vízkészletet használ, legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel,
 - épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van,
 - magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja,
 - nem gazdasági célú vízigény,

- az előző pontban szereplő házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízellátási rendszer létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez kapcsolódó engedély,
- 500 m³/év mennyiséget meg nem haladó, kizárólag háztartási szennyvíz tisztítását (CE megfelelőségi jelöléssel rendelkező szennyvízkezelő berendezések kivételével) és a tisztított szennyvíz elszikkasztását szolgáló vízellátási rendszer létesítésére, üzemeltetésére, fennmaradására és megszüntetésére szolgáló engedélyek.

Hatósági ügyekben a jegyző ad felvilágosítást.

A Csorna Város Önkormányzatának elérhetőségei:

Cím: 9300 Csorna, Szent István tér 22.

Telefon: +36-96-590-100

E-mail: csorna@csorna.hu

1.4.5. Egyéb vízgazdálkodással érintett szervezetek

Csorna település területe a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez tartozik. Feladatait elsősorban a környezetvédelmi, és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30) Korm. rendelet határozza meg. Ezek a feladatok többek között:

- természetvédelmi kezelés, természetmegőrzés
- természetvédelmi kutatások
- természetvédelmi nyilvántartások vezetése
- Természetvédelmi Őrszolgálat biztosítása
- véleményezés és szakértői tevékenység
- környezeti nevelés és ökoturisztika.

A településsel kapcsolódik a Csorna és Vidéke Horgász Egyesület, melynek központja Farádon van.

1.4.6. Civil szervezetek

A településen működik a Csornai Önkéntes Tűzoltó Egyesület. A szervezet segítséget tud nyújtani egy esetleges vízkár-enyhítési helyzetben.

Ezekon kívül Csornán számos civil szervezet működik, melyek – habár elsődleges célkitűzésük nem a környezetvédelem – segítik a helyi szervezetek munkáját.

2. Szabályozási környezet, követelmények és kötelezettségek

2.1. Terület-rendezési és fejlesztési tervek

2.1.1. Országos területrendezési terv

Csorna várost nem érinti egy, az országos területrendezési tervben kiemelt térség sem, így azok előírásait nem lehet vonatkoztatni a településre.

2.1.2. Megyei fejlesztési tervek

Csorna településre a Győr-Moson-Sopron Vármegye területrendezési tervéről szóló a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2022. (IX. 17.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 7/2022. (IX. 17.) önkormányzati rendelet) vonatkozik.

A területrendezési terv alapján Csorna településen a vízbázisok kijelölt védőövezetei, valamint az észak-nyugati, Hansághoz tartozó részek vízminőség-védelmi terület övezetébe tartoznak. Csornát nagyvízi meder övezete nem érinti. Rendszeresen belvízjárta területek a település külterületén találhatóak kisebb foltokban, valamint a város Hansághoz tartozó részének egész területén. A település nyugati része az árvízi kockázatkezelési terület övezetéhez tartozik.

Csorna területéből

- 3199,88 ha vízminőség-védelmi terület,
- 3284,31 ha rendszeresen belvízjárta terület,
- 2428,17 ha árvízi kockázatkezelési terület.

A megyei területrendezési terv alapján a vízminőség-védelmi terület övezetén:

- gondoskodni kell a tisztított szennyvizek kivezetéséről,
- kívülről szennyvíz bevezetése tilos,
- az érintett települések településrendezési tervében rendelkezni kell a felszín alatti vizek, üzemelő és tartalék / távlati ivóvízbázisok, gyógyforrások védelme érdekében a potenciálisan vízszennyező építmények létesítésének korlátozására vonatkozó szabályokról.

Árvízi kockázatkezelési terület övezetén figyelembe kell venni az árvízi veszélyt és vizsgálni kell a kockázatcsökkentés vagy legalább a szinten tartás területhasználat-szabályozással összefüggő lehetőségeit.

A 7/2022 (IX. 17.) önkormányzati rendelet 11. melléklete alapján Csorna településen a következő térségi jelentőségű vízi létesítmények találhatóak:

- Acsalagi-belvízcsatorna
- Csorna-Maglócai-csatorna
- Dör-Csornai-határ-csatorna
- Keszeg-ér
- Kismetszés-csatorna
- Linkó-patak
- Lócsi-árok
- Miklós-árok
- Pálmajori-csatorna.

2.1.3. Települési tervek

Csorna település helyi építési szabályzatát 2021.-ben fogadta el az Önkormányzat, és azóta többször módosították.

A helyi építési szabályzat (a továbbiakban: HÉSZ) 11. §-a határozza meg a közművek – köztük az ivóvíz- és szennyvízvezeték, valamint a csapadékvíz elvezetés – kialakításának előírásait. A vízvezeték-hálózatot közvezetékű módon kell kiépíteni. Az építési övezetek telkeinek csapadékvize közút árkába nem vezethető.

A HÉSZ 12. §-ában kerülnek meghatározásra a különböző, részben vízilétesítményekhez kapcsolódó védőterületek. A szennyvíztisztító telekhatárától számított, egyedi hatósági eljárás keretében történő megállapítás hiányában 300 m, egyedi eljárás keretében történő megállapítással 150 m széles a védőterület. A vízgazdálkodási terület 50 m széles védőterületére mezőgazdasági övezeti teleprészen épület nem építhető.

A vízgazdálkodási területek védőterületének minősül a kizárólagos állami tulajdonú vízfolyás 6,0 – 6,0 m széles parti sávja, valamint egyéb vízfolyás, vízfelület, közcélú vízilétesítmény 3,0 – 3,0 m széles parti sávja.

A vízgazdálkodási területeken épület nem építhető.

A 17. § (2) pontja alapján Csorna vízvédelmi besorolása a következő:

- felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület,
- felszíni víz szempontjából általánosan védett befogadó.

Gazdasági területeken a városi ivóvízhálózat kiépítése és igénybevétele csak a csatornahálózat egyidejű kiépítésével és igénybevételeivel engedélyezhető.

A HÉSZ külön fejezetet szentel a termálfürdő területének. A 30. § alapján a fürdő- és rekreációs célú különleges övezetben elhelyezhető:

- szabadtéri fürdőmedence, játék- és sporteszközök, rekreációs célú zöldfelületek,
- uszoda
- fürdőépület
- az előzőekben foglalt létesítményeket szolgáló technológiai, segédüzemi építmény
- adminisztrációs épület
- szociális épület.

A területen az előzőkön túl önállóan is elhelyezhető legfeljebb a fürdő- és rekreációs létesítmények vendégforgalmi kapacitására tervezett kapacitású

- vendéglátó épület,
- szolgáltató épület
- szállás jellegű épület
- kiskereskedelmi épület
- egészségügyi épület
- szociális épület
- egyéb sportépítmény
- gazdasági célú épületen belül legfeljebb két szolgálati lakás.

A HÉSZ 33. §-a rendelkezik a vízmű területéről, mely területen a vízmű működéséhez szükséges technológiai, valamint az ezeket kiszolgáló igazgatási, szociális épületek építhetőek.

2.1.4. Egyéb a település vízgazdálkodását érintő szakpolitikai kötelezettségek

2.1.4.1. Települési környezetvédelmi program

Csorna település esetében nem áll rendelkezésre települési környezetvédelmi program, azonban az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) a 6.1.4.1 Helyi klímastratégia fejezete a következőket írja a helyi klímastratégiáról:

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaival való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő, települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

2.1.4.2. Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)

Csorna település tekintetében nem áll rendelkezésre a megyei önkormányzat által elfogadott és koordinált Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP), azonban az ITS 6.1.4.3. fejezete a következőket írja:

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80 %-a városi tevékenységhez kapcsolódik. A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák fejlesztésére. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20 %-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

Csorna Város Klímastratégiája (2020-2030) is szót ejt a fenntarthatóságról. Csorna város számos elfogadott stratégiai tervvel rendelkezik, és a klímastratégia, valamint a többi stratégiai terv között egymást erősítő viszonyrendszer áll fenn. A különböző települési stratégiákban kijelölt egyes feladatok, intézkedések a klímaváltozás mérséklése ellen is hathatnak. Minden esetben arra kell törekedni, hogy a megcélzott fejlesztések klímavédelmi szempontból a lehető leghatékonyabbak legyenek.

A dokumentum kiemeli, hogy a térség gazdag talajvízkészlettel rendelkezik, melynek fő felhasználója a mezőgazdaság és az ipar. A Csornai Vízmű jelentős közüzemű rétegvíz kitermelést végez, melyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság 2011-ben sérülékeny vízbázisnak minősített. Csorna Város rendelkezik 30 °C feletti hőmérsékletű rétegvíz (termálvíz) természeti erőforrással is, mely turisztikai és gyógyászati funkciókat betöltő létesítményben hasznosul.

A település vízgazdálkodásában hagyományosan megoldatlan kérdés a belvíz megfelelő, zárt elvezetése és kezelése. A város közigazgatási területén kialakulásának fő okai a magas talajvízszint, illetve a nem megfelelő csapadékvíz-elvezetés.

Az elmúlt években megvalósult, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos - vízügyi szempontból - releváns projektek:

- Keleti lparterület fejlesztése (alapinfrastruktúra fejlesztése, köztük víz-, szennyvíz- és csapadékvíz-hálózat fejlesztése)
- TEN- közúti hálózat közlekedésbiztonságának, szolgáltatási színvonalának, fenntarthatóságának javítására célzó, az üzemeltetési, fenntartási telephelyek fejlesztése (közművek elavult elemeinek kiváltása, köztük vízellátás, kommunális szennyvíz elvezetése, ipari szennyvíz előtisztítása és elvezetése, csapadékvíz előtisztítása és elvezetése)

- Észak- és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és -kezelési fejlesztés (Bősárkány Nagyközség és Dör Község szennyvízcsatornázásának kiépítése, az összegyűjtött szennyvíz bevezetése a csornai szennyvíztisztító telepre, a telep fejlesztése)
- Csorna város délkeleti területének csapadékvíz-rendezése
- Helyi és Térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek rekonstrukciója (a város észak-nyugati részén fekvő Vilmos park, Toldi u., Szeder u., valamint a Jázmin u. és Zrínyi M. u. vízkár-veszélyeztetettségét csökkenti)

A Klímastratégia a beavatkozási területek között külön kiemeli a csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztését a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék okozta elöntések megelőzése érdekében. Emellett szemléletformálási javaslatként megemlíti a víz- és energiatakarékossági kampányok, rendezvények elősegítését.

2.1.4.3. Közlekedésfejlesztési – Mobilitási terv

Csorna település tekintetében nem áll rendelkezésre külön Közlekedésfejlesztési – Mobilitási terv, erről az ITS 6.1.4.2. Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP) fejezetében van szó:

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A mobilitástervezés olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymással versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük. A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

2.1.4.4. Tájékvédelmi terv (tájrendezési terv)

Csorna település tekintetében nem áll rendelkezésre Tájékvédelmi terv.

2.2. A település érintettsége a vízgazdálkodási tervekben

2.2.1. Vízugyűjtő gazdálkodási tervi követelmények (KJT, VGT)

A települési vízgazdálkodás területi kulcsszereplői az ellátásért felelős önkormányzat, valamint a víziközmű-szolgáltató gazdasági társaságok.

A vagyongazdálkodás korszerűsítése elengedhetetlen előfeltétele a területi vízgazdálkodás (különösen a vízkárelhárítás), valamint a víziközmű-szolgáltatás kiegyensúlyozott működésének, mert a létesítmények esetleges rossz állapota nehézséget okoz a közfeladatok ellátása során és a lakosság ellátásának biztonságában.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás önkormányzati feladat, melyet jellemzően közpénzből finanszíroznak az önkormányzatok.

A Nemzeti Vízstratégia (Kvassay Jenő Terv) alapján szükség lenne az elöntés veszélyét csökkentő, megelőző, a víz visszatartást növelő intézkedésekre.

Egy lehetőség az, hogy egyes vizek okozta károkat okozó jelenségeket úgy előzze meg, úgy kezelje az önkormányzat, hogy azok haszonként jelentkezzenek. Mivel a területi vízelvezetési infrastruktúrát az önkormányzatok is használják, cél az, hogy a belterületük esetében elvégezzék a vízjárta területek kijelölését és használatba vehetőségét.

Emellett a károk elkerülése és/vagy csökkentése azáltal is megvalósulhat, ha a települési csapadékvíz-gazdálkodás keretében a csapadék hasznosítását/hasznosulását célzó rendszerek kiépítésre kerülnek, majd üzemeltetve vannak.

A területi és települési vízgazdálkodásban a vízvisszatartásra, vízhasznosításra, a csapadékvíz-gazdálkodásra koncentráló szemlélet megvalósítása szükséges.

Magyarország második alkalommal felülvizsgált vízgyűjtő-gazdálkodási tervét (VGT3) a 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal fogadták el 2022. áprilisában. Célja, hogy a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a vizekkel kapcsolatban lévő védett területek „jó állapotba” kerüljenek. Ezt különböző intézkedési célokkal próbálják koordinálni, melyek több-kevesebb mértékben az önkormányzatokra is vonatkoztathatóak. A következő táblázatban ezeket az intézkedéseket foglaltuk össze.

Önkormányzati feladat	VGT Intézkedési cél	Intézkedés
Folyamatos kapcsolat fenntartása a közműszolgáltatóval (Pannon-Víz Zrt.) Megfelelő építési szabályzat kialakítása, amely rendelkezik a betartandó határértékekről, valamint a rákötési módokról.	1. Szennyvíztisztító telepek építése, korszerűsítése	1.1. Meglévő szennyvíztisztító telepek korszerűsítése 2000 LE feletti agglomerációkban a szennyvíz irányelveknek való megfeleléssel 1.3. Szennyvíztisztítás kiegészítő intézkedései környezeti szempontból összességében kedvezőbb megoldások megvalósítása a befogadó felszín alatti vagy felszíni víztest jó állapotának veszélyeztetése nélkül 1.5. Csapadékvíz szennyvízcsatornára történő rákötéseinek csökkentése, egyéb külső vizek kizárása, különösen a felszíni, vagy felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny, valamint védett területeken.
A környékbeli mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó társaságok felügyelete.	2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése	2.1. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése a helyes gazdálkodási gyakorlatok alkalmazásának ösztönzésével 2.2. Mezőgazdasági termelés tápanyagterhelés és -vesztés csökkentésére, a tápanyag hasznosulásának növelésére vonatkozó további intézkedések 2.6. Állattartó telepek korszerűsítése a nitrát irányelv alapján, valamint az istállótrágya felhasználásának elősegítése 2.7. Mezőgazdasági területről származó belvizek szűrése a

		befogadóba történő bevezetés előtt 12.1. Fenntartható tápanyag-gazdálkodással és növényvédő szerek használatával kapcsolatos tanácsadás 14.2. Monitoring rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése
A környékbeli mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó társaságok felügyelete.	3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése	3.1. Növényvédőszerek alkalmazásának szabályozása a peszticid irányelv alapján, a Nemzeti Növényvédelmi Cselekvési terv végrehajtása 3.2. Növényvédőszerek alkalmazása önkéntesen vállalt környezeti feltételeknek megfelelően 12.1. Fenntartható tápanyag-gazdálkodással és növényvédő szerek használatával kapcsolatos tanácsadás 14.2. Monitoring rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése
Vízügyi és környezetvédelmi hatóságok értesítése. Amennyiben önkormányzati tulajdonú ingatlanon következett be a szennyezés, a kármentesítés lefolytatása is feladat.	4. Bekövetkezett szennyezések csökkentése, felszámolása, beleértve a felhagyott szennyezett területek kármentesítését	4.1. Szennyezett terület kármentesítése (feltárás, megfigyelés, biztosítás, felszámolás) felhagyott és működő területeken 14.2. Monitoring rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése
A Rábcán, illetve a településen található csatornákon az üzemeltetési feladatok elvégzése.	5. Hosszirányú átjárhatóság biztosítása, a duzzasztás és a vízszintszabályozás hatásának csökkentése	5.1. A vándorló élőlények hosszirányú mozgását/vándorlását és/vagy vízi élőhelyek állapotának javítását elősegítő intézkedések 6.6. Mederben található, funkcionálisan elavult létesítmények bontása/átalakítása, a környezet jó ökológiai állapotának, illetve potenciáljának fokozatos elérése a vízgazdálkodási cél szükség szerinti megőrzése mellett

A Rábcán, illetve a településen található csatornákon az üzemeltetési feladatok elvégzése.	6. Hidromorfológiai viszonyok javítása, a hosszirányú átjárhatóságon kívül (vízfolyások és állóvizek morfológiai szabályozottságának csökkentése)	6.2. Hullámtér megfelelő növényzetének kialakítása, a zöld infrastruktúra fejlesztése, átalakítása, fenntartása 6.4. Vízfolyásokon és állóvizekben felhalmozódott iszap és mederbeli növényzet egyszeri eltávolítása, hasznosítása 6.5. Vízfolyások és állóvizek parti zónájában a víztípustól függő zonáció rehabilitációja 6.6. Mederben található, funkcionálisan elavult létesítmények bontása/átalakítása, a környezet jó ökológiai állapotának, illetve potenciáljának fokozatos elérése a vízgazdálkodási cél szükség szerinti megőrzése mellett 6.7. Vízfolyások és állóvizek jó ökológiai állapotának, potenciáljának fokozatos elérése és megtartása fenntartási munkák keretében 6.9. A felszíni és felszín alatti víz természetes kapcsolatának rehabilitációja 6.10. Az ártér, illetve a hullámtér vízellátottságának javítása 6.11. A természetesnél mélyebb meder, illetve az ebből adódó kis- és középvízszint, valamint talajvízszint-süllyedés hatásának csökkentése 6.12. Települési zöld-kék infrastruktúra fejlesztése 6.13. Mesterséges csatornák kialakítása és átalakítása, amelyek közvetve segítik valamilyen VGT cél elérését 6.14. Hajózás adaptív fejlesztése a folyó vagy állóvíz adottságainak figyelembevételével
A belvízelvezető rendszerek fejlesztésére fordítható támogatási pályázatok figyelése, pályázatok beadása, nyertes pályázat esetén a terv végrehajtása.	7. A vízjárési viszonyok javítása, az ökológiai vízmennyiség biztosítása	7.1. A belvízelvezető rendszer kialakításának és üzemeltetésének módosítása, beleértve a zöld energia alkalmazását. 7.2. Vízpótló rendszerek módosítása, beleértve a zöld energia alkalmazását

Önkormányzat által szervezett, szemléletformáló előadások, tanácsadások megszervezése.	8. A víz hatékony felhasználását elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartás területén	8.1. Víztakarékos és zöld energia megoldások alkalmazása a növénytermesztésben 8.2. Alternatív vízhasználatok ösztönzése a mezőgazdaságban 8.4. Víz hatékony felhasználása a háztartásokban 8.5. Víz- és energiatakarékos megoldások az ipari vízfelhasználásban, beleértve a zöld energia alkalmazását
Önkormányzat által szervezett, szemléletformáló előadások, tanácsadások megszervezése.	12. Mezőgazdasági tanácsadás vízvédelmi szemponttal kiegészített rendszere	12.1. Fenntartható tápanyag-gazdálkodással és növényvédő szerek használatával kapcsolatos tanácsadás 12.2. Víztakarékos növénytermesztési módszerek, öntözési tanácsadás 12.3. Területi vízvisszatartás, tájgazdálkodási tanácsadás 12.4. Erózióvédelem, talajvédelem tanácsadás
Folyamatos kapcsolat fenntartása a közműszolgáltatóval (Pannon-Víz Zrt.) Megfelelő építési szabályzat kialakítása, amely rendelkezik a betartandó határértékekről, valamint a rákötési módokról.	15. Elsőbbségi veszélyes anyagok kibocsátásának megszüntetése és elsőbbségi anyagok kibocsátásának csökkentése	15.2. A települési szennyvíztisztító telepen keresztül befogadóba vezetett lakossági eredetű elsőbbségi anyagok kibocsátásának szabályozása
Folyamatos ellenőrzés a település területén a Fertő-Hanság Nemzeti Park munkatársaival együttműködve.	18. Idegenhonos inváziós fajok és behurcolt betegségek káros hatásainak megelőzése és szabályozása	18.1.-2. Idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzése és kezelése
A településrendezési tervek vízjogi vonatkozásainak betartása. A horgászati hasznosítás jó gyakorlatának betartatása.	19. A rekreáció (beleértve a horgászatot is) káros hatásainak megelőzése és szabályozása	19.1. Tavak létesítése és működése az ökológiai szempontokra is figyelemmel 19.3. A horgászati hasznosítás szabályozása, jó gyakorlat alkalmazása
A halászati hasznosítás jó gyakorlatának betartatása.	20. A halászat és egyéb olyan tevékenység káros hatásainak megelőzése és szabályozása, amelyek állatok és növények eltávolításával járnak	20.1. Természetes vizekben folytatott halgazdálkodás a szabályozásnak megfelelően 20.3. Halastavak létesítésének és működésének szabályozása

A települési csapadék- és szennyvízvezető-hálózat jó karban tartása. A településen működő társaságok figyelmének felhívása arra, hogy a tevékenységükből eredő szennyezések minimálisra csökkentsék.	21. Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása	21.4. Települési eredetű, belterületi növénytermesztésből, állattartásból, közterületekről származó terhelések csökkentése 21.6. Utak, vasutak vízelvezető rendszeréből származó terhelés csökkentése (külterületeken) 21.9. További csatornarakötések elősegítése és megvalósítása 21.10. Csatornahálózatok rekonstrukciója, egyesített rendszerek szétválasztása 21.11. Települési szennyvíz felszíni befogadóba, illetve csapadékvíz szennyvízcsatornába történő illegális bevezetésének megszüntetése 21.12. Elválasztott rendszerrel összegyűjtött csapadékvíz kezelése a befogadóba történő bevezetés előtt 21.13. Úszó hulladékok felszámolása, csökkentése
A természetes vízviisszatartás lehetőségeinek vizsgálata műszaki és anyagi szempontból.	23. A természetes vízviisszatartást elősegítő intézkedések	6.9. A felszíni és felszín alatti víz természetes kapcsolatának rehabilitációja 23.1. Települési csapadékvíz-gazdálkodás 23.2. Területi vízviisszatartás mezőgazdasági területeken a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében 23.4. Vízviisszatartás tározással síkvidéken belvíztározókban, illetve medertározás kiszélesített szakaszokon 27.1. Célzott felszín alatti vízutánpótlás
Önkormányzat által szervezett, szemléletformáló előadások, tanácsadások megszervezése.	24. Éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás	24.1. Mitigációs intézkedések 24.2. Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

A település vízgazdálkodási stratégiájának folyamatos felülvizsgálata.	28. Károsodott védett vízi, vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízjárást befolyásoló hatásokkal szemben az egyéb intézkedéseken felül	28.1. A víz mennyiségét érintő intézkedések az EU NATURA 2000 irányelvekkel összhangban 28.2. A védett természeti területek állapotát javító speciális hidromorfológiai intézkedések, beleértve a vízkivételek speciális szabályozása, vízkormányzás és vízpótlás megoldása a természetvédelmi igények kielégítésére
A település vízgazdálkodási stratégiájának folyamatos felülvizsgálata.	29. Károsodott védett vízi, vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízminőségi hatásokkal szemben az egyéb intézkedéseken felül	29.1. A víz mennyiségét érintő intézkedések az EU NATURA 2000 irányelvekkel összhangban 29.2. A természetvédelmi szempontból megkövetelt vízminőség biztosítása az egyéb vízminőség-védelmi intézkedéseken felül
A településen található (szabad)strandok megfelelő üzemeltetése folyamatos ellenőrzése.	30. Fürdőhelyek védelmét biztosító speciális intézkedések	14.2. Monitoring rendszerek és információs rendszerek fejlesztése és működtetése 30.1. Fürdővíz Irányelv szerinti szabályozás és végrehajtás az ökológiai követelmények figyelembevételével

2.2.2. Nagyvízi mederkezelési terv (NMT)

A nagyvízi mederkezelési terv készítésének szabályozását a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

A települést nagyvízi meder terület nem érinti.

2.2.3. Árvízi kockázatkezelési terv (ÁKK)

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság készítette el 2021. évben Magyarország Árvíz-kockázat-kezelési tervét. Csorna a Felső-Duna tervezési területhez tartozik. A Felső-Duna tervezési terület összefoglaló értékelése 2021. áprilisában készült el, melynek tervezője a VIZITERV Environ Kft. volt.

Az ÁKK összefoglalja a kockázatkezelési lehetőségeket:

- közösségi képzés, tájékoztatás, figyelemfelkeltő tevékenységek (pl. társadalmi szerepvállalás, a lakosság informálása, tájékoztatása)
- pénzügyi szabályozó és kompenzációs eszközök (pl. biztosítás)
- síkvidéki vízviisszatartás (pl. vízmegtartásra alkalmas területek megőrzése, helyreállítása, hullámtér-bővítés, stb.)
- holtágak összekapcsolása a folyóval (szabályozott vízkivezetés mentett oldali mélyen fekvő területekre)
- átfogó területhasználati tervezés (pl. építési szabályozás)

- hullámtér, nyílt ártér fejlesztési előírások
- egyedi, tulajdonvédelmi intézkedések
- árhullám kialakulását és csökkentését célzó intézkedések (pl. árvízi tározás)
- árvízvédelmi intézkedések (pl. árvízvédelmi töltések fejlesztése, erősítése, folyószabályozás)
- árvízvédekezés (árvízvédelem a töltések mentén, lokalizációs intézkedések)
- figyelmeztető és előrejelző rendszerek
- belvízvédelmi intézkedések.

Az ÁKK készítése során a Vízkeret Irányelvvel való harmonizáció is megtörtént. Ez alapján az intézkedések 17 típusát határozták meg:

1. Ártéri, hullámtéri területhasználatok módosítása
2. A növényzet átalakítása és fenntartása
3. Mederkotrás
4. Víztaározás, vízviisszatartás mederben
5. Árhullám-csökkentés oldaltározóban, szükségtaározóban
6. Töltésáthelyezés
7. Töltésmagasítás, erősítés
8. Új töltés/depónia építés
9. Árapasztó csatorna kialakítása
10. Folyószabályozási művek viisszabontása
11. Lefolyási akadályok átalakítása, elbontása
12. Hullámtéri mellékágak és holtágak rehabilitációja, mesterséges vápa kialakítása
13. Nyári gátak és depóniák elbontása
14. Övzátony rendezés
15. Kanyarulat-rendezés
16. Üdülőterületek rendezése
17. Meder-stabilizáció

2.2.4. Települési vízkárelhárítási terv

Csorna település vízkárelhárítási terve 2017-ben készült el. Csorna település katasztrófavédelmi osztálya sorolás alapján II. osztályba tartozik. A település közigazgatási területét a (vízkárelhárítási szempontból) következő vízfolyások, tavak, csatornák érintik:

- Keszeg-ér
- Vilmos-parki záportározó
- Termál-árok
- Pálmajori-csatorna
- Laktanyai-csatorna
- Prépostsági I. csatorna
- Dör-Vasútmenti csatorna
- Dör-Csorna Határcsatorna
- Hőgyészi-csatorna
- Jobaházi-csatorna
- Büdös-árok.

A 2017-es adatok alapján a belterületi felszíni vízelvezető árkok, műtárgyak 40 %-ban jól karbantartottak, 40 %-ban megfelelő és 20 %-ban elhanyagolt állapotban vannak. A külterületi felszíni vízelvezető árkok, műtárgyak 45 %-ban jól karbantartottak, 30 %-ban megfelelő és 25 %-ban elhanyagolt állapotban vannak. A külterületi árkokat a Kapuvári Vízitársulat folyamatosan használja. 2015-ben a Termál-árok 2600 fm, a Pálmajori-csatorna 4502+178 fm, illetve a Laktanyai-csatorna 1300 fm hosszában a Kapuvári Vízitársulat mederkotrást végzett. 2016-ban a Laktanyai-csatorna 3010 fm, a Pálmajori-csatorna 4502+178 fm, illetve a Termál-árok 2600 fm, a Büdös-árok 60 fm hosszban került kotrásra.

2025-ben elkészült Csorna város ár- és belvízvédelmi műveinek felülvizsgálata. A felülvizsgálat megállapításait jegyzőkönyvbe foglalták:

Védművek állapota, Belterületi árokrendszer:

A hálózat jelenleg is csak részben üzemel rendszerként, több helyen szikkasztóként funkcionál. Az utcákban lévő csapadékvíz elvezető árok nyomvonala több helyen hiányos, feltöltésre került, a kapubejárók átereszei hiányoznak, vagy eltemetettek. Csorna város belterületi csapadékvíz elvezető rendszere jelenleg nem rendelkezik egységes, érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel. A Petőfi utca végén lévő zárt rendszer torkolati műtárgyának megépítése a Keszeg-érnél 2015. év végén került kivitelezésre. A torkolati zsilip és a szivattyú állás megépítésével a Keszeg-ér magas vízállása esetén is lehetővé válik a csapadékvíz bejuttatása a befogadóba.

2017. évben a Keszeg-érbe való két bevezetésnél csappantyúk kerültek felszerelésre, ezen kívül 2020. évben a Soproni út déli oldalán lévő bevezetésnél egy újabb csappantyú elhelyezésére került sor, hogy a patak magas vízállása esetén az ne terhelje meg a város vízelvezetési rendszerét. Az önkormányzat 2020. évben megtervezte a Petőfi utca végén lévő, Keszeg-ér feletti mezőgazdasági átjáró felújítását, egynyílású, tubosider átereszt beépítésével. Ennek kivitelezése az önkormányzat 2024. évi költségvetésében tervezve volt, de az emelkedő kivitelezési költségek és forráshiány miatt a megvalósítás elmaradt. A szükséges forrás rendelkezésre állásától függően a kivitelezés a következő évben várható.

A település északi és a belvárosi részének csapadékvizét részben zárt rendszeren keresztül a »Büdös árok« hivatott szállítani a Keszeg-éri befogadóig. A Büdös árok rendbetétele 2015. április végéig befejeződött, karbantartási munkait azóta az Önkormányzat folyamatosan végzi. A Katasztrófavédelmi Igazgatóság kötelezésének eleget téve a Büdös-árok vízjogi üzemeltetési és fennmaradási engedélyét az Önkormányzat 2018. év elején megszerezte. Az önkormányzat 2020. évben a Büdös-ároknak a Keszeg-érbe történő beömlésénél egy tiltó beépítéséről is gondoskodott, megakadályozva ezzel egy esetleges vízszennyezés Keszeg-érbe való bejutását.

A város déli részének csapadékvizét összegyűjtő hegyeshalmi vasút menti árok fenntartási munkait rendszeresen el kell végezni, mely munkák kivitelezése érdekében az önkormányzat kapcsolatot tart fenn a GYSEV Zrt.-vel. A vasúti árok egy része (alsó mederszakaszának) felújításra, tisztításra került a 2013. évi megyei területfejlesztési forrás „vis maior” keretéből, a felső szakasz rendbetétele a 2016-os évben megtörtént. A belterületi árokrendszer problémás részeinek karbantartását a közutak karbantartási munkáira megkötött szerződés keretében végezteti el az önkormányzat. 2018. évben elvégzésre került a korábban kritikus pontnak számító Arany J. u — Ifjúsági ltp. kereszteződés csapadékvíz elvezetésének kivitelezése is.

Általánosságban elmondható, hogy egyes rendkívüli csapadékvizes eseményeket követően, lokális beavatkozások történtek a városban, egy-egy ingatlanra, utcára vonatkozóan. Az egységesebb rendezés érdekében Csorna Varos Önkormányzata sikeresen pályázott a város DK-i része csapadékvíz elvezetési problémáinak megoldására. A kivitelezési munkák elvégzése 2018. év végén fejeződött be, melynek köszönhetőn a Patak utca, Nap utca, Uszoda utca, Hegyeshalmi utca, Munkácsy utca, valamint a Halász utca vízelvezetési problémái megoldódtak.

Pályázati forrás felhasználásával 2024. évben elkezdődött az Erzsébet királyné utca és az ahhoz csatlakozó Köztársaság utca csapadékvíz elvezetése teljes rekonstrukciójának kivitelezése, mely 2025. év októberében fejeződött be. 2025. szeptemberében megtörtént a Soproni út déli oldalán, a Hegyeshalmi vasúti átjáró előtti szakaszon, valamint a Tátra utca és Kisfaludy utca kereszteződésének déli oldalán található vízelvezető árkok rendbetétele és burkolása. Az Önkormányzatnak más, csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztésére irányuló beruházása nem volt. A zárt rendszerű csapadékvíz elvezető csatornák mosatása rendszeresen elvégzésre kerül a szükséges részeken. 2025. november végéig sor kerül a Táncsics utca 77. szám előtti szakasztól kezdődően, a városból kifelé vezető irányban, mintegy 170 méter hosszúságban, egészen a Pálmajori-csatornáig, a zárt csapadékvíz-elvezető csatorna tisztítására és kamerás vizsgálatára.

2023. évben a Katasztrófavédelem szakembereivel közösen megtartott bejárást követően megállapításra került, hogy a város belterületén lévő árokrendszer több pontján beavatkozás szükséges az engedély nélkül betemetett szikkasztó árkok és a nem megfelelő lejtésű elvezető árkokat érintően. A meglévő állapot javítása érdekében az Önkormányzat 2025. évben elkészítette a város belterületén lévő csapadékvíz hálózat felmérését, felülvizsgálatát és a működőképes átalakításra vonatkozó megvalósíthatósági tanulmánytervet, mely alapjául tud szolgálni egy, az egész városra vonatkozó engedélyezési tervdokumentáció készítéséhez, illetve a szükséges beavatkozási pontok kijelöléséhez. Ennek megvalósításához egy részletes geodéziai felmérés készítésére került sor az idei évben a város különböző területein. A felmérés keretében rögzítésre került a Thököly út árokrendszerének állapota mintegy ~360 fm hosszban, az Andrássy úti csomóponttól a Béke úti kereszteződésig terjedő szakaszon. Továbbá felmérésre került a Jázmin út bal oldali árokrendszere a Sport utca és a Rózsa utca közötti szakaszon, valamint a Soproni út árokhálózata a 16. számú vasútvonal és a Mátyás király utcai kereszteződés közötti, ~374 fm hosszúságú szakaszon. Ezen felül a Halász utca és Petőfi utca csomópontjánál a Keszeg-ér út alatti átvezetésének mindkét oldala is bemérésre került.

Külterületi árokrendszer

A külterületi árokrendszer vízelvezetésre részben alkalmas, folyamatos felülvizsgálata és éves fenntartása (bozótirtás, árok kaszálása, mederkotrás) szükséges. A külterületen lévő árkok szorosan kapcsolódnak a belterületi árokrendszerhez, mivel a belterületről érkező vizeket ezek hivatottak továbbítani a befogadóig. (Laktanya csatorna, Pálmajori csatorna, Hőgyészi csatorna, stb.) A külterületi árkok egy része gázos, fával, cserjével erősen benőtt állapotúak, víz elvezetésére részben alkalmasak.

Csorna Város Önkormányzata 2025. évben a H-P Hydro Mémókirodát bízta meg egyes önkormányzati tulajdonú külterületi vízellátási munkák fenntartására. A közreműködésükkel ebben az évben megvalósult fenntartási munkák az alábbi csatornákat érintették: Vilmos csatorna-Laktanyai csatorna 1300 fm, Pálmajori csatorna 4680 fm, Termál árok 3000 fm, Büdös árok 600 fm hosszban. Ezen a részen és a Gorkij utca

mögötti részen is további árkok rendbetétele van tervezve a következő évben, melyek kivitelezése az árkokban lévő fák, cserjék kitermelését követően tud megtörténni.

A műtárgyak kezelése, üzemeltetése és karbantartása önkormányzati feladat.

Csorna-Földszigeten, a Rábca felett található, mezőgazdasági utak összekötésére szolgáló híd felújítása 2023 májusában valósult meg. A felújítás során megújították a híd faszerkezetét és acélelemeit, elvégezték a szükséges javításokat és korrózióvédelmi munkákat, valamint korszerűsítették a híd biztonsági elemeit is. 2024. decemberében megvalósult Csatárimajor településrész észak-nyugati részén lévő csapadékvíz árkoknál egy tiltó berendezés és egy zsilip felújításának kivitelezése, melyek nem megfelelő állapota miatt a főcsatorna magas vízállása veszélyeztette a településrész vízzel való elöntését.

2025 októberében fejeződött be a Jobaházi csatorna végén található, beszakadt áteresz helyreállítása, valamint a hozzá tartozó támfal megépítése.

Az Önkormányzatnak - a Petőfi utca végén lévő, Keszeg-ér feletti mezőgazdasági átjáró felújításán kívül - szándékában áll a város déli részén található további 2 db, Keszeg-éren lévő, rossz állapotú: mezőgazdasági átjáró felújítása is. 2022. évben megtervezte a Gorkij utca folytatásánál lévő, Keszeg-ér feletti — 20+014 fkm-nél található -, mezőgazdasági átjáró felújítást egynyílású, tubosider áteresz beépítésével azzal, hogy a közeljövőben ennek felújítására is sor fog kerülni.

Az EDUVIZIG jelenlévő képviselői kijelentették, hogy a 20+014 fkm-nél található mezőgazdasági átjáró jelenlegi állapota kritikus — a széle rövidesen be fog omlani a Keszeg-érbe -, ezért a megfelelő vízáramlás biztosítása érdekében ebben az esetben kénytelenek lesznek azt teljesen elbontani, emiatt csak nagyobb kerülő úton válik lehetővé az itt lévő földterületek megközelítése. A fentiek miatt kifejezetten kéri az önkormányzattól, hogy ezen átjáró felújítására a következő évben mindenképpen kerüljön sor.

Összességében elmondható, hogy Csorna város kül- és belterületi csapadékvíz elvezető rendszere normál mennyiségű csapadékvíz elvezetésére megfelelő. Havária jellegű, extrém mennyiségű csapadék esetében a rendszer működésében jelentkezhetnek problémák.

Jelenleg Csorna város belterületi csapadékvíz elvezetési hálózata nem rendelkezik egységes vízjogi üzemeltetési engedéllyel, ezért a már vízjogi engedéllyel rendelkező és kiépített alrendszerek egységes engedélybe foglalását legalább elvi engedélyes terv szinten tervezi az Önkormányzat a jövőben elvégeztetni.

Az EDUVIZIG jelenlévő képviselői kijelentik, hogy az EDUVIZIG kezelésében lévő művek alkalmasak a városi csapadékvíz befogadására.

Védelmi tervek

Csorna városa rendelkezik a Katasztrófavédelem által jóváhagyott, 2025. évben is felülvizsgálatra került Vízkár-elhárítási és Veszély-elhárítási tervvel.

A védelmi szervezeti beosztások folyamatosan aktualizálásra kerülnek. Az Önkormányzat saját védelmi anyagokkal és eszközökkel nem rendelkezik. 2015. szeptember 1-vel 5 fővel Önkéntes Polgárvédelmi Szervezet került megalakításra, mely azóta is folyamatosan működik.

Csorna város síkvidéki jellegű területen helyezkedik el. A síkvidéki területekre jellemzően a természeti jelenségek térbeli és időbeli eloszlása csaknem azonos, de helyi záporgócok kialakulhatnak. A helyi vízkárok kialakulásának okait elsődlegesen a természeti adottságokban, másodlagosan az emberi beavatkozásban, vagy azok hiányában kell keresni. A helyi vízkár kialakulása szempontjából döntő jelentőségű a csapadék. Téli-tavaszi időszakban a felhalmozódott hómennyiség gyors olvadása, tartós

esőzés a gyors hóolvadás idején, valamint a felszíni lefolyást gyorsító, a beszivárgást gátló talajfagy okozhatja a vízkárt. Nyáron a vízgyűjtő területre leeső, az átlagosnál nagyobb mennyiségű, vagy rövid idejű nagy intenzitású csapadék okozhat helyi vízkárt.

Mind a tavaszi-téli, mind a nyári évszakban igen veszélyes a magas talajvízállás. A tartósan magas talajvízállás következtében a talajok vízbefogadó képessége jelentősen csökken, így a felszínen lefolyó, vízkárt okozó vízmennyiség megnő.

Csapadékosabb időjárás esetén belvizet, illetve helyi vízkár eseményt kiváltó csatorna Csorna esetében a Keszeg-ér lehet, mely a település keleti szélén helyezkedik el. A csatorna árvízi előntéssel nem veszélyezteti a települést.

A Keszeg-ér kettős működésű csatorna, amely árvízvédelmi töltéssel nincs ellátva, nyílt ártéren fekszik, viszonylag magas természetes magasparral rendelkezik.

A vízfolyás árhulláma esetén a település dél-keleti, laposabb belterületi utcái vannak belvízzel veszélyeztetve:

-Halász u., Patak u. és Petőfi u. környéke (kb. 45-50 lakóház, kb. 150-200 fő)

A Keszeg-ér az ÉDUVIZIG kezelésében van. Mederkotrás és iszaptalanítás 2013. évben történt, teljes hosszban.

Az utóbbi években jelentős áradás vagy egyéb probléma nem volt a Keszeg-éren.

A település elhelyezkedésére jellemző, hogy az esőből, hóolvadásból származó vízhozamok a mederben gyorsan levonulnak. Ezért szükséges a hatékony homokzsákos védekezés megszervezése a kockázatot jelentő előntési és kiöntési helyszíneken.

A város belterülete árvíztől közvetlenül nem veszélyeztetett. Esetleges Rába szakításnál a hegyeshalmi vasúttól keletre eső területek kerülhetnek előntés alá. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján inkább a belvíz, illetve magas vízállás esetén a Keszeg-ér kiöntése okozhat helyi vízkárt. A város belterületén a síkvidéki, mélyfekvésű jellegből adódóan a helyi vízkár levonulása a mikrodomborzati viszonyok miatt igen lassú folyamat, a kis esésviszonyok miatt az előntések tartósan a területen maradhatnak.

A korábbi években jelentkező belvízhelyzet a városban leginkább az alábbi területeken okozott jelentős problémát:

- a város észak-nyugati részén (Toldi u. – Várnai u. – Táncsics u. által körül határolt rész)
- Virág u., illetve Gárdonyi u. és Hortobágyi u. környékén
- a város keleti részén a Petőfi S. u., Patak u. és Halász u. környékén
- a Gorkij u.-ban és környékén (Kisperjés területén)
- Kis-Csorna észak-nyugati részén (Damjanich u. és környéke)
- Wesselényi u. mélyek fekvő ingatlanjainál
- Park u. környékén
- Vilmos parki záportározóban.

(A fentiek egy részét az 1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás c. fejezetben bemutatott projektek, fejlesztések orvosolták.)

A veszélyeztetett lakosok száma: 10.323 fő egy 2017-es tanulmány szerint, a 2025-ös adatok szerint ennél kevesebb: 9 572 fő.

A legfontosabb teendő a belterületi vízvezető rendszer karbantartása, tisztítása, továbbfejlesztése. A mélyen fekvő területeken, valamint a vízfolyások melletti védőtávolságok beépítési tilalmát be kell tartani. A meglévő árkok, vízvezetők karbantartottságára száraz időszakban is nagy gondot kell fordítani.

Szükséges, hogy a védekezés megkezdéséhez szükséges anyag és eszköz a településen egy kijelölt deponálási helyszínen mindenkor rendelkezésre álljon, ugyanis az árhullám gyors kialakulása miatt a védekezésre való felkészülésre ilyenkor nincs idő.

2.2.5. Az önkormányzat vízkárelhárítási szervezete

A védekezés felelős vezetője a polgármester, akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy, aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető helyettes és a szakcsoportok segítik. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések, utasítások kiadója, a végrehajtás számonkérője.

Az ÉDUVIZIG a védekezési tevékenység során műszaki szakirányítást végez, szakmailag támogatja a polgármestert, a védelemvezetőt.

Csorna településen felállítandó védelmi szervezet az alábbi:

- Védelemvezetés
- Védelemvezető (polgármester) és helyettese
- Műszaki ügyelet
- Adminisztráció
- Logisztika
- Szociális ellátás

2.2.6. Polgármesterek felkészítése

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Kormány rendelet a védekezésre való felkészülés során a védekezésre kötelezettek feladatai között említi:

- védekezési tervek és nyilvántartások elkészítése, kiegészítése,
- saját védelmi szervezetek megszervezése és felkészítése,
- az előző pontokban felsoroltak rendszeres, évenkénti felülvizsgálata,
- védekezési gyakorlatok tartása.

A fentiekén kívül a települési vízkárelhárítási terv még a következőket emeli ki:

- védképes állapot fenntartása,
- védettség növelése érdekében elvégzendő fejlesztések.

A védekezési terveket a védekezésre kötelezettek minden év december 10. napjáig felül kell vizsgálnia és a változásokat a terveken át kell vezetnie.

2.3. Klímaváltozás és klímaalkalmazkodás

2.3.1. A klímaváltozás várható területi hatásai

Csorna település tekintetében nem áll rendelkezésre külön Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv, arról az Integrált Településfejlesztési Stratégia értekezik, így a klímaváltozás várható területi hatásainak meghatározásához a 2017. decemberében készült „Győr-Moson-Sopron Megyei Klímastratégiája” című

dokumentációt, valamint a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiát (NAS) és a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát (NÉS-2) használjuk fel.

A fenti dokumentumok 10 kiemelt problémakört említenek, ahol az éghajlatváltozás kifejezi hatását. Ezek közül Csorna település vízgazdálkodására a következők lehetnek hatással:

- árvíz veszélyeztetettség
- belvíz veszélyeztetettség
- villámárvíz veszélyeztetettség
- aszály veszélyeztetettség
- ivóvízbázisok veszélyeztetettsége.

Csornát északi oldalról a Rábca kettős működésű csatorna és a Hanság-Főcsatorna határolja, azonban árvízi kockázatot ezek nem, vagy csak minimálisan jelentenek. Azonban nem teljesen zárható ki, hogy a jövőben a szélsőséges időjárási viszonyok miatt vízszintjük olyan magasra emelkedjen, hogy ez árvízi veszélyeztetettséget okozzon a településen. A kockázatot az árvízvédelmi töltések jó karbantartásával, a mederben található növényzet, uszadékok kitakarításával, valamint a vízkárelhárítási terv elkészítésével, egy esetleges vízkár eseményre való felkészüléssel csökkenteni lehet.

A belvíz veszélyeztetettség jelenleg a település észak-nyugati részét, a Hanság területét érinti. A belvizes területek aránya a talajvízszint magasságától, valamint a csapadékos időszakok arányától függ. A klímaváltozás hatására valószínűsíthető, hogy a belvízzel való elöntések szoros kapcsolatban lesznek a heves esőzésekkel.

A belvíz veszélyeztetettségre adott válasz az érintett területeken belvíz elvezető csatornák kialakítása. Csorna, és ezen belül is a hansági területen több ilyen csatorna is megtalálható, így a jövőbeli fő cél ezeknek a csatornáknak a megfelelő karbantartása, fejlesztése lesz.

Csorna területét a megyei klímastratégia alapján a villámárvizekkel való veszélyeztetettség kevésbé érinti. A folyók, a településen található csatornák, illetve a csapadékvíz elvezetés kialakítása nagyrészt alkalmas arra, hogy a villámárvizek során keletkező csapadékvizek ártalommentesen elvezesse.

A klímamodellek alapján megállapítható, hogy aszály-veszélyeztetettség tekintetében Győr-Moson-Sopron vármegye összességében a kevésbé sérülékeny vármegyék közé tartozik. Azonban számolni kell azzal, hogy átlagosan kevesebb csapadék fog érkezni a területre, és az összes csapadékmennyiség eloszlása sem lesz egyenletes, így a megfelelő mezőgazdasági termeléshez szükség lesz a különböző öntözési módok felhasználására. A Győr-Moson-Sopron vármegyei klímastratégia alapján Csorna és környéke nem veszélyeztetett terület.

A Csornán megtalálható ivóvízbázis klímaérzékenysége mérsékelten érzékeny. Nagy valószínűség szerint a vízbázis vízadóképességével a jövőben sem lesz gond, viszont a szennyeződések elkerülése továbbra is kiemelt fontosságú kérdés.

A Győr-Moson-Sopron vármegyei klímastratégia adaptációs átfogó célkitűzései közül Csornát a belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelése, valamint a vízkészletek megtartásával (vízvisszatartás, -tározás) érintett területek arányának növelése érintik.

2.3.2. A terület klímaalkalmazkodással összefüggő vízgazdálkodási kötelezettségei

Csorna településről elmondható, hogy a 2.3.1. pontban bemutatottak alapján a klímaváltozás hatásai kevésbé érintik. Összességében Csorna település belvízvédelmi létesítményei megfelelő műszaki állapotban vannak, cél, hogy ez az állapot fennmaradjon, és amennyiben lehetséges, fejlesztésekkel erősítsék a védelmet. Emellett meg kell vizsgálni a vízviszataratás különböző lehetőségeit is, így biztosítva a kiegyensúlyozottabb vízgazdálkodást.

Az aszály elleni védekezés során fontos, hogy a mezőgazdasági termelés fenntartható módon történjen. A 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet egyértelműen meghatározza, hogy amennyiben lehetséges, az öntözésnek felszíni vízből kell történnie. A felszín alatti (talajvíz, rétegvíz) vizekből való öntözés csak akkor lehetséges, ha felszíni víz nincs a közelben megfelelő mennyiségben. Rétegvízből való öntözés csak mikroöntözési móddal valósítható meg. A mezőgazdasági tevékenység során fokozott figyelemmel kell lenni a területen megtalálható felszíni és felszín alatti vízbázisok védelmére.

Csornán található üzemelő vízbázis, így a vízbázisvédelem, a felszíni és felszín alatti vizek védelme továbbra sem hanyagolható el, hiszen a vízbázisokat nemcsak a víziközműves ivóvízellátás során használják fel. Amennyiben a településen a felszíni vagy a felszín alatti víz szennyeződése következik be, haladéktalanul értesíteni kell a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztályát, valamint az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot.

A fentiekén kívül a Győr-Moson-Sopron Megyei Klímastratégia különböző intézkedési javaslatokat említ.

Ezek közül vízgazdálkodási tekintetben a következő adaptációs intézkedéseket tartjuk kiemelőnek:

- vízisportok lehetőségét növelő infrastrukturális fejlesztések
- az ár- és belvízvédelmi kockázatkezeléssel érintett területek vízkárelhárítási fejlesztéseinek megvalósítása
- helyi vízkár veszélyeztetettség csökkentése és a környezeti káresemények megelőzése.

A szemléletformálási intézkedési javaslatok közül a következők lehetnek hatással a település vízgazdálkodására:

- közoktatáshoz kapcsolódó felvilágosító, szemléletformáló kampányok a klímaváltozáshoz kapcsolódó teendőkről (klímatudatos fogyasztási szokások kialakítása),
- alternatív energiaforrások használatának növelése, népszerűsítése (pl. geotermikus energia, hőszivattyúk),
- fenntarthatóság értékrendjének tudatosítása (fenntarthatóság szemlélete, értékrendje).

Amennyiben a település a megyei klímastratégiában megnevezett adaptációs és szemléletformálási intézkedési javaslatokra hangsúlyt fektet, akkor egyrészt tudja csökkenteni a vízkárokból fakadó nagyságát, továbbá a szemléletformálás keretében egy klímatudatos, fenntartható közösséget tud létrehozni, így erősítve a település vízellátási biztonságát.

A város klímastratégiájáról bővebben a Mellékletek között található **Csorna város klímastratégiája, 2020-2030** című dokumentumban olvashatunk.

3. A településfejlesztéshez kapcsolódó vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok meghatározása

3.1. A település vízgazdálkodási állapotának értékelése

Csorna város vízgazdálkodási állapotának értékeléséhez SWOT analízist készítettünk. Ebben a település vízgazdálkodási szempontú erősségei és gyengeségei kerülnek meghatározásra, és ezek mellett megjelenítésre kerülnek a vízgazdálkodásban rejlő lehetőségek és veszélyek is.

ERŐSSÉG	GYENGESÉG
• fekvés („Rábaköz központja”) • a terület kedvező vízháztartással rendelkezik • termálvíz léte és előírásoknak megfelelő kitermelése • ivóvíz, szennyvíz hálózat kiépítettsége • saját ivóvízbázis a településen • belvíz-elvezető csatornák nagy száma • nincs árvíz veszélyeztetettség • civil szervezetek aktivitása • csapadékvíz elvezetés folyamatos fejlesztése, erre irányuló előírások a HÉSZ-ben • felszíni vízfolyások, mint klímaszabályozók mennyisége* • Csorna geológiai adottságai alkalmasak jó minőségű felszín alatti víz kivételére (tárolására), a területen jelentős mennyiségű rétegvíz található* • a legmodernebb, a napjainkban érvényben lévő környezetvédelmi szabályozásnak megfelelő szennyvízkezelő infrastruktúra*	• sérülékeny ivóvízbázis • talajvíz a legfelső rétegben helyezkedik el – antropogén hatásnak kitett, illetve nagymértékben hozzájárul a belvíz kialakulásához* • a település nincs felkészülve a heves esőzések okozta villámárvizek levezetésére • engedély nélküli vízkivételek (magánkézben lévő kutak)

LEHETŐSÉG	VESZÉLY
• felszíni vízből való öntözés támogatása (öntözőcsatornák fejlesztése) • vízvisszatartás fejlesztése (aszály elleni védekezés) • vízisport centrum kialakítása • geotermikus energia, mint megújuló energia felhasználása • együttműködés a Fertő-Hanság Nemzeti Parkkal (pl. túraútvonalak kiépítése, vizes élőhelyek bemutatása) • a vízvisszatartást is lehetőség szerint szem előtt tartó települési csapadékvízgazdálkodás megvalósítása* • víztakarékos épületüzemeltetési technológiák alkalmazása* • a vezetékhálózat korszerűsítése csökkenti a vízvesztéseket* • a különböző városrészek elöntésveszélyét csökkentő beruházás elősegítése* • klímadatak (zöldárkok) kialakítása a belvárosi területeken*	• esetlegesen idetelepülő ipari létesítmények fokozott vízigénye, nagyobb szennyvízmennyiség • túlzott öntözés a mezőgazdasági művelésű területeken • mezőgazdasági területek műtrágyázása • nem engedélyezett vízkivételi pontokon a vízbázis elszennyeződése • forráshiány • Csorna település jelentős részei a - természetföldrajzi adottságaiknál fogva – a villámárvizekkel szemben fokozottan érzékenyek* • a nagyintenzitású csapadékesemények gyakoriságának várható növekedése következtében nő a villámárvizek kialakulásának esélye* • vízbázis a klímaérzékenység szempontjából veszélyeztetett*

*-gal jelölve a **Csorna város klímastratégiája, 2020-2030** című dokumentumban található SWOT-analízis megállapításai

3.2. A település vízgazdálkodásának jövője

3.2.1. A település vízgazdálkodási céljainak meghatározása

Csorna település vízgazdálkodási céljai szerteágazóak. Egyrészt a település és az ott élő lakosság számára kiemelkedően fontos a település területén található csatornák folyamatos jó karban tartása. Ez a település szempontjából életbevágó, hiszen egy esetleg villámárvíz vagy belvizes állapot során ezek a csatornák védik a település és a lakosság vagyonát.

Hasonlóan igaz ez a településen található közművekre is. A vízellátás, a szennyvíz- és csapadékvíz elvezetés kiépített, a jelenlegi formájában jól működik, azonban a folyamatos karbantartás elengedhetetlen. A csapadékvíz elvezetés esetében szükséges lehet felmérni, hogy a jövőbeli szélsőséges csapadékesemények során elvezethető-e, tározható-e a lehullott csapadék oly módon, hogy a későbbiekben felhasználható legyen.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Klímastratégia érthető és pontos feladatokat nevez meg, melyek bevonhatóak a hosszú távú fejlesztésekbe. Ezek közül a síkvidéki vízviasszatartást és a belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelését emelnék ki.

Ezen kívül a település turisztikai vonzerejét növelő beruházásokra is érdemes gondolni, mint a tanösvények kialakítása, esetleges bővítése, és a vízisportokhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések meghatározása.

Természetesen nem szabad kihagyni az alternatív energiaforrások felhasználásának lehetőségét is, mint a klímastratégiához való alkalmazkodás adaptációs intézkedését sem.

A településen lehetőség lenne a geotermikus energia nagyobb mértékű kihasználására is. Érdemes a hosszútávú tervek közé besorolni az energiaszektor ez irányú támogatását is, pld. Csornahő fejlesztését.

Mindezekon felül a város feladata a vízjogi üzemeltetési engedélyekben (pl. Búdös-árok) foglaltak maradéktalan betartása, illetve a vízálléscímények megfelelő karbantartása, üzemeltetése.

3.2.2. Fejlesztési, fejlesztendő területek, ehhez kapcsolódó feladatok beazonosítása

A település belvízvédelmi rendszere megfelelő ki- és felépítésű, azonban nem szabad elfelejteni a folyamatos oktatásokról, tájékoztatásokról, hogy egy belvízveszélyes helyzetben, mind a védekezésre kijelölt személyek, mind a lakosság tudja, mi a feladata, hogyan kell védekeznie.

Az országos és vármegyei, továbbá vízgazdálkodási, a településhez kapcsolódó környezetvédelmi és vízgazdálkodási dokumentációk és programok több helyen is kiemelik a vízviasszatartás, a víztározás fontosságát. A következő évek várható aszályos időszakában ez még inkább kiemelt témakör lesz, ezért Csornának is meg kell tennie a szükséges előkészületeket. Meg kell vizsgálni, hogy a településen, melyek azok a területek, ahol (zápor)tározókat lehet létesíteni, illetve, hogy lehetséges-e a már most is kiterjedt belvíz-elvezető csatornahálózat további fejlesztése. Ezek az intézkedések mind a vízviasszatartást, mind a megfelelő vízelvezetést szolgálják.

Ezzel megvalósulhatna a belvizek elöntéseitől védett területek arányának növelése is, és ezzel együtt létrejöhetne egy öntözőcsatorna rendszer is, ami a településen gazdálkodó, mezőgazdasági munkát végző termelők segítségére lehetne.

Összefoglalva tehát a villámárvizek levezetésében, továbbá az aszályos időszakok vízpótlása érdekében érdemes végiggondolni a vízviasszatartás lehetőségeit. Mindenképpen érdemes olyan területekben gondolkodni, ahol az öntözéses gazdálkodás jellemző, így segítve a gazdákat az öntözővíz biztosításában.

A vízviasszatartás lehetőségei Csorna területén a következők:

- helyben szikkasztás (a település belterületén jelenleg is alkalmazzák)
- az esővíz bevezetése már meglévő belvíz- és öntöző-csatornába, későbbiekben új öntözőcsatornák kialakítása
- a település északi részén záportározók kialakítása, illetve a záportározók további felhasználási lehetőségeinek megvizsgálása.

A település csapadékvíz-elvezetésének a fejlesztése folyamatosan – a pénzügyi kereteknek megfelelően – zajlik. A záportározók kialakítása szorosan kapcsolódik a csapadékvíz-elvezetéshez is.

Csorna település számára fontos lehet, hogy kihasználja a természeti értékeiből eredő turista csalogató vonzerejét. Emellett fel kell mérni, hogy a vízisportok infrastruktúrájának kiépítésére milyen lehetőségek állnak rendelkezésre, mind helyszínben, mind anyagi források tekintetében.

Az energiafelhasználás optimalizálása érdekében fel kell mérni, hogy a település közintézményeinek fűtése/hűtése megoldható-e geotermikus energia felhasználásával, esetleg hőszivattyúk létesítésével.

3.2.3. A település előkészítés alatt lévő fejlesztési programjai

Csorna település elsődleges célja, hogy a csapadékvíz elvezetése minél kiterjedtebb és fejlettebb legyen. A feladatok sorrendjében első helyen áll a már elkezdett programok a terveknek megfelelően megvalósuljanak, a tervezett utcák csapadékvíz elvezetése megoldott legyen. Hosszútávú cél a település belterületi csapadékvíz elvezetésének kiterjesztése, fejlesztése.

További fontos feladat a település környezetvédelméhez és vízgazdálkodásához kapcsolódó dokumentumainak folyamatos felülvizsgálata, aktualizálása is.

A településnek el kell készítenie a vízkár-elhárítási tervét is, mivel az ITVT elkészítése során derült fény arra, hogy ezzel a dokumentációval Csorna város nem rendelkezik.

3.2.4. Programok, feladatok sorrendisége, egymásra hatása

A feladatok sorrendjében kiemelkedő helyen áll Csorna település vízkárelhárítási tervének elkészítése. Az ITVT elkészítése során derült fény arra, hogy a település nem rendelkezik települési vízkárelhárítási tervvel, mely mindenképpen szükséges a különböző vízkárok okozta válsághelyzetek kezeléséhez. Ez egy elsődlegesen pótlandó feladatnak minősül.

Nagyobb költségű beruházásoknak tekinthetők a záportározók kialakítása, a belvíz-elvezető csatornák bővítése. Ezek létesítését mindenképpen tanulmánytervek, esetleg hatástanulmányok elkészítése előzi meg, melyek komoly anyagi ráfordítást igényelnek.

A település szempontjából fontos, hogy a már meglévő vízártékonysági állapotok megfelelő maradjon, így elsődlegesen a mostani állapotot kell fenntartani, azonban – amennyiben lehetőség adódik rá -, a fejlesztésekre is figyelmet kell fordítani.

3.3. A település integrált vízgazdálkodásával összefüggő feladatok

3.3.1. A közös vízgyűjtő területen elhelyezkedő települések koordinációja

Csorna település vízgazdálkodása (ivóvízszolgáltatás, szennyvízelvezetés tekintetében) szorosan összekapcsolódik Farád, Dör, Kóny, Enese, Bősárkány, Barbacs, Maglóca, Acsalag, Földsziget, Rábcakapi, Cakóháza, Markotabödöge, Tárnokréti, Fehértó, Bezi és Györsövényház községek vízgazdálkodásával. A közös vízközmű-hálózat egyértelművé teszi, hogy a szomszéd településsel szoros kapcsolatban kell lenni, közös vízgazdálkodási koncepciók kialakítását szorgalmazni kell.

3.3.2. Az ITVT megvalósításának nyomon követése, módosítása, felülvizsgálata

Az ITVT-t első körben az Önkormányzat véleményezi, majd, ha rendben találja, egy Önkormányzati határozattal elfogadja. Az elfogadás után az ITVT-t véleményezésre meg kell küldeni az illetékes Vízügyi Igazgatóságnak.

Az ITVT a rendezési tervben foglaltaknak megfelel, ellenmondások feloldása, átvezetések nem szükségesek.

Az Önkormányzatnak az ITVT-t saját hatáskörben 10 évente felül kell vizsgálnia, aktualizálnia, illetve módosítania az esetleges, új fejlesztések kapcsán.

Mellékletek

1. Áttekintő helyszínrajz – M 1:40 000
2. A település közigazgatási területét és területhasználatát bemutató helyszínrajz – M 1:10 000
3. A település vízgazdálkodási és víziközmű rendszerét bemutató helyszínrajz – M 1:10 000
4. A település felszíni vízgazdálkodása, veszélyeztetett, védett területek – M 1:10 000
5. Csorna város klímastratégiája, 2020-2030

Győr, 2026. június 16.

Dobos Szabolcs
Kamarai szám: 08–0867

Király Zsófia
Kamarai szám: 08-01995

Ádám Éva
Kamarai szám: 08–0667

Écsi Balázs
Kamarai szám: 08-01448

Csorna település

Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv aláírólap

Megbízó:

Csorna Város Önkormányzata
9300 Csorna, Szent István tér 22.

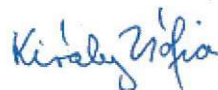
szakági tervező:

Penta-Kör Kft.
9012 Győr, Kiss Angyal Ernő utca 15.

Munkaszám: 25/131; Készítők:

Dobos Szabolcs, ügyvezető, felelős tervező
Kamarai szám: 08-0867

Király Zsófia, szakértő
Kamarai szám: 08-01995

Ádám Éva, szakértő
Kamarai szám: 08-0667

Écsi Balázs, tervező
Kamarai szám: 08-01448

Jóváhagyta:

Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Németh József
igazgató